

**Dispvtationvm De Censvris In Commvni,
Excommvnicatione, Svspensione, & Interdicto, itemque
de Irregularitate, Tomvs Qvintvs**

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, Anno Domini M. DC. XVII.

1 De suspensionibus in ordinatione contractis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94035](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-94035)

effectus degradationis: nam quoad causam effici-
tem habet eandem, quam depositio. Solumque o-
portet aduertere quod Concilium Tridentinum
declaravit, depositionem verbalem posse fieri ab E-
piscopo per se, vel per Vicarium suum; realem vero
solum per seipsum. In causa vero subiectu conve-
nit hæc degradatio cum depositione, & suspensi-
one, ut dictum est. De materia vero, circa quam, seu
fine, propter quem priuatio hæc fit, & de forma &
modo serendi illam, satis etiam est dictum. Quod
vero spectat ad effectus, iudicem sunt effectus degra-
dationis, qui depositionis, addita priuatione eleri-
calis privilegij, cum maiori quadam infamia, ac de-
deore, ex qua priuatione tanquam ex causa per ac-
cidens remouente prohibens, sequi solet seculare B
iudicium circa talen personam, & penæ, quæ per
illuc imponuntur: illi tamen non possunt dici effec-
tus degradationis, nisi valde remote, & per acci-
deum.

¹⁰
De ablatio-
ne se-
misione pa-
ne degra-
dationis.

De huius autem penæ solutione, & remissione, aut de causis, per quas fieri possit, nihil dicere ope-
ret; quia per se repugnat institutioni, & quia nature
talis penæ, cum perpetua sit. Ideoque iure ordina-
rio à nemine tolli potest. Summus vero Pontifex
per potestatem absolutam poterit illam auferre: rati-
o tamen, vel nunquam id facit. Imo iuxta præsen-
tem Ecclesiæ confueridinem non datum huic remis-
sioni locus nullus enim degradatur, nisi brachio se-
culari statim tradatur, a quo penæ mortis inflata-
tur. Olim vero frequenter videtur fusse vñs huius
degradationis; & ideo aliquando dabatur locus re-
stitutioni, quando scilicet postea constabat, degra-
dationem fusse iniuste factam: & tunc restitutio ad
pristinum ordinem futura erat non tantum verba-
lis, sed etiam realis, per exteriorem traditionem re-
sum, seu instrumentorum, & vestium, quæ in uno-
quoque ordine tradi solent. Ita enim statuit in
Concilio Toletano quarto, cap. 27. & refertur in capi-
t. Episcopus, i. quæst. 4. Num cauere, vt dixi, hoc locum non habet; quia post degradationem statim se-
quitur mors. Tamen si contingeret post degra-
dationem constare de falso testimonio, sicut esset
mors suspendenda; ita post declarationem nullita-
tis prioris sententie pristinus gradus esset restituendus, dictaque forma seruanda esset. Idemque esset, si
Pontifex de absoluta potestate aliquam degrada-
tio penæ mortis remitteret, eumque veller ad pri-
stinum statum restituere propter magnam fidem, aut
contritionis ostensionem, verbi gratia, & spem ali-
cuius magni fructus; quamvis etiam posset tunc
Pontifex si vellet, in prædicta forma restitutio nisi
dispensare, cum non sit de substantia ordinis, vt per
se constat.

DISPUTATIO XXXI.

De suspensionibus in particulari, quæ ipso iure
late sunt.

ACTENVS explicimus gene-
ralem doctrinam de suspensi-
one: supereft, vt sicut de excom-
municatione fecimus, ita hic
suspensiones omnes, quæ ipso iure late sunt,
explicemus. De suspensionibus autem, quæ ab homine feruntur, nihil dicendum occur-
rit: quia nihil addunt speciale, quod certum
sit, & sub scientiam cadat, præterea, quæ o-
mnibus suspensionibus generalia sunt. Ne-
que etiam in eis, prout sunt in vñs, aliquid
occurrit, quod speciali declaratione indi-

geat. Circa suspensiones autem à iure latas
aduertendum est, quædam esse communes
omnibus Clericis, vt sic: alias vero quorun-
dam Clericorum proprias, vt Episcopo-
rum, vel Sacerdotum secularium, vel regu-
larium. Rurkus quæ communes sunt omni-
bus, quædam in ipso ordinatione contra-
huntur, alia post ordinationem. De quibus
figillatim dicendum est.

SECTIO I.

Quibus modis, seu propter quas causas Clericus sus-
pensus maneat in ordinatione sua.

Supponendum est in hac materia, verum habere principium illud in irregularitate tritum, suspensionem ^{Principian} genitam nonquam incurri ipso facto, hisi in casibus à iure expressis. Cuiusratio est euidens, quia hæc penæ non incurritur ipso factu ex natura rei tantum, vt per se notum est; neque ex vi sententie ab homine late, vt nunc supponimus: ergo debet esse virtute aliquius iuris potius: ergo oportet, vt in ipso iure satis sit expressa talis pena, alioqui si res sit dubia, erit in mitiore par-
tem interpretanda, iuxta communem regulam legis penalism.

Prima suspensiō in ordinum suscep-
tione contracta.

Hoc supposito varijs casus recenseri solent, in quibus Clericus suspensus maneat, eo quod non recte ordines suscipiat. Primus est de illo, qui ordi-
nes suscipit ab Episcopo, qui non potest licite il-
las dare, eo quod iam Episcopatu renunciavit. Que colligitur ex cap. 1. de Ordinat ab Episcopo, qui renunciavit Episcopatu: vbi non simpliciter, sed cum variis distinctionibus, & limitationibus loquitur Pontifex. Primo ergo distinguit de Episcopo, qui renunciavit loco tantum, vel qui renun-
ciavit etiam dignitatem. Dicitur autem renunciare loco, qui Episcopatum dimittit; quod est officium, seu potestatem iurisdictionis omittit: dignitati autem renunciare dicitur, qui quantum est in se, etiam potestatem ordinis Episcopalis dimittit, vel potius eius vñs le priuat: supponitque Pontifex posse Episcopum etiam modo renunciare Episcopatu, & post factam renunciationem, & acceptam eiudem Pontificis Summi auctoritate (hoc enim necessarium est) non posse Episcopum licite proprios actus Episcopalis ordinis exercere: hanc enim vim habet acceptata renunciatio. Dixi autem non posse licite, quia valde potest: nam character est indelebilis, in quo consistit potestas ordinis, quæ ad valorem actus sufficit, qui ex iurisdictione non pen-
det; quanquam vt recte fiat, debeat secundum ius fieri.

De priori ergo membro huius distinctionis ait
Pontifex, ordinatum ab Episcopo, qui tantum loco
renunciavit, nullam suspensionem incurrit: quia
talis Episcopus rogatus ab alio recte potest ordi-
nes conferre, & ideo alter licite recipit ordinis, &
vñsum eorum. Non declarat autem ibi Pontifex,
quid dicendum sit, si talis Episcopus ordinis confe-
rat non rogatus ab alio, sed vñsurpando iurisdictionem, cui renunciavit. Et ideo multi intelligent ibi
recte, seu à contrario sensu dici, ordinatum in eo
casu manere suspensum; quia illam conditionem
videtur Pontifex ponere, vt necessariam ad non in-
currendam.

currēdam illam suspensionem. Sed certe si talis A seō suspensionem hanc ad casum illum esse exten-
suspensio tunc incurritur, non est ex hoc speciali ca-
pita, sed quatenus redundat in aliud generalius,
scilicet, de ordinato ab Episcopo non suo, de quo
infra dicemus. Et ideo foras melius dicitur, ca-
sum illum merito ibi omisum esse, quia non spe-
cialiter ad Episcopum, qui renunciavit Epi-
scopatu, sed communis est omnibus Episcopis
vſurpantibus iurisdictionem in ministerio or-
dinandi alios, de quibus postea dicemus, & de or-
dinatis ab eis, an habeant suspensionem ipso iure
impositam.

In altero membro subdistinguit Pontifex: nam
vel ordines collati sunt minores, vel sacri, item vel
iſcipliunt ignoranter, vel scienter à tali Episcopo
po. Ergo secunda assertio Pontificis, si quis sus-
cipiat ordines minores à tali Episcopo, nullam sus-
pensionem incurrit. Et reddit rationem, quia ordi-
nates minores etiam à non Episcopo conferri solent:
& ideo ex eo, quod aliquis renunciavit Episcopatu,
non statim censur renunciassie huic actui con-
ferendi minores ordines. Est autem circa literam
huius textus adiutendum, in eo fieri mentionem
minorum ordinum sub hac voce, V, que ad Subdiaconatum: & ideo videtur ex vi illius textus dubium
relinqui, an sub hoc membro Subdiaconus com-
prehendatur. Certum tamen est, particulam v, que
exclusivus sumendum esse, vt ibi Glossa, Panormitanus,
& alii notant: quia Subdiaconatus facer ordo
est, de quo alibi. Sed ratio difficultatem nonnullam
habet: nam licet Episcopas, vt Abbas, possit inter-
dum conferre hos ordines ex priuilegio speciali, &
concessione Summi Pontificis; tamen ille, qui so-
lam habet dignitatem Episcopalem, ex illius tan-
tum nomine, & titulo potest huiusmodi ordines
conferre: ergo qui renunciavit dignitati Episcopali,
iam non potest minores ordines conferre. Pro-
batur consequentia: quia dignitas Episcopalis vni-
ca est, & quasi indiuitibilis, renunciatio etiam, quæ
de illa fit, absoluta est, & totalis: ergo ex vi illius
iam nihil poterit talis Episcopus operari, remoto
autem hoc titulo, in eo non manet alius, vt possit
tanquam non Episcopus ordines minores conser-
re: ergo. Respondeatur, hęc pendere exiure pos-
tio: quia Summus Pontifex declarat, quomodo D
huiusmodi renunciationem acceptet, & intelligat:
declarat autem solum fieri, & acceptari quoad illos
actus propriis dignitatis Episcopalis, vt per
simplicem Sacerdotem nullo modo exerceri pos-
sint. Et videtur Summus Pontifex voluntate statuere,
vt Episcopi nunquam ita renuncient Episcopatu, quin eis liceant ea, quæ per inferiores dignitates,
Abbates, vel similes exerceri possint: quia hoc vi-
detur spectare ad decentiam ordinis Episcopalis,
qui semper inest persone, quantumuis ipsa digni-
tati renunciatur. Exstimo autem hoc ita esse verum
stando in iure communī, vt tamen si expresse E-
piscopus renunciat dignitati etiam quoad actum
conferendi minores ordines, & Summus Ponti-
fex facultatem concedat ad renunciationem ita fa-
ciendam, & eodem modo illam acceptet, tunc non
licet ei illos ordines conferre: quia tunc ex specia-
li modo, & concessione Pontificis non minus re-
nunciatur dignitas Episcopalis quoad minores, quæ
quoad maiores ordines. Sicut si Abbas hanc facul-
tatem habens conferendi ordines minores, re-
nunciasset suæ dignitati, & priuilegio, iam non pos-
set tales ordines licite conferre. Hinc vero statim
pullulat quæstio, an recipiens minores ordines ab
huiusmodi Abbatē, qui suæ dignitati renunciavit,
maneat suspensus, ad quam, si paritatem rationis at-
tendamus, affirmatiue respondendum videtur. Ta-
men quia nunquam probò hunc modum extendē-
di legem penalem, & quia de hac renunciatione
quoad hos ordines nihil in iure inuenio, non cen-
sus, sed quatenus redundat in aliud generalius,
scilicet, de ordinato ab Episcopo non suo, de quo
infra dicemus. Et ideo foras melius dicitur, ca-
sum illum merito ibi omisum esse, quia non spe-
cialiter ad Episcopum, qui renunciavit Epi-
scopatu, sed communis est omnibus Episcopis
vſurpantibus iurisdictionem in ministerio or-
dinandi alios, de quibus postea dicemus, & de or-
dinatis ab eis, an habeant suspensionem ipso iure
impositam.

Denique circa hanc partem aduerto, Summum
Pontificem non addidisse in illa eam limitationē,
quam posuit in primo membro, scilicet, si talis Epi-
scopus rogatus ab alio minores ordines conferat:
non quidem, quia illa non sit æque necessaria in hoc
secundo membro sicut in primo, vt talis ordinatio
licite fiat, quandoquidem iurisdictione, vel licentia
proprii Episcopi necessaria est ad quoslibet ordi-
nates, etiam minores conferendos, vel recipiendos:
constat autem eum, qui renunciavit Episcopatu
quoad dignitatem, à fortiori renunciassie quoad lo-
cum, id est, iurisdictionem non retinere: indiget
ergo facultate proprii Episcopi, vt ordinatio licite
fiat. Sed omisit Pontifex illam declarationem, pro-
pter rationem supra tactam, scilicet, quia ad illam
titulum non spectabat: nam si ex vlo alio capite or-
dinatio peccaminose fiat, & inde contrahatur ali-
qua censura, illa non prouenit ex eo, quod ordinans
renunciauerat Episcopatu etiam quoad dignita-
tem, de qua reibi agebatur: sed quia fine debita iu-
risdictione actum Pontificale exercevit.

Terrio loco addit Summus Pontifex, eum, qui
suscipit ordinem sacram ab Episcopo, qui renun-
ciavit Episcopatu, quoad dignitatem, non habitu-
rum executionem officij, & indicat hoc ita, sive
scienter, sive ignoranter ordines suscepit, tamen
diuerio modo: nam si scienter, absolute dicitur ca-
gnitare re
rere executione ordinis tanquam indignus, ita vt
solus Pontifex Summus possit cum illo dispensare, quam pax
vt sequentia indicant: nam de altero membro sub-
iungitur, Si ignoranter id factum sit, poteris, nisi crassa,
& supina fuerit ignorancia, dispensare.

id est, ordinarius Episcopus: nam Summus Ponti-
fex in quolibet casu potest dispensare. Circa quent,
textum oportet in primis exponere, qualis sit hec
pena in illo imposita, scilicet, an irregularitas sit,
vel suspensio: quod vtile erit ferre ad omnia alia, que
de suspensionibus iuris dicemus. Solum autem po-
test esse dubium inter illa duo, quia executione officij
non tollitur nisi per alteran ex his poenis, quando
non intercedit excommunicatio, & ita tollitur ipso
iure, vt dispensabilis sit, vt depositionem, & degra-
dationem excludamus. Videatur ergo potius ibi fer-
ri irregularitas, quam suspensio: primo propter illa
verba, Quia indignum se fecit, ex cutionem offi-ij non ha-
bebit, quæ videntur significare omnimodam priua-
tatem, que proprie fit per irregularitatem, non
per suspensionem: unde suspensio non videtur ca-
rere executione officij, sed solum detineri, ne illam
exerceat, quamvis illam habeat. Vnde in cap. Inqui-
sitionis, de Accusationib. per illa verba irregularitas
homicidi significatur. Secundo, ibi Pontifex vtitur
nomine dispensationis, quæ proprie cadit in irregu-
laritatem, in suspensionem autem minime: nam à
suspensione datur absolutio, non dispensatio. Acce-
dit quod ibi Pontifex dat potestatem Episcopo dis-
penſandi in illa poena, quando ordo non fuit scien-
ter receptus à tali Episcopo: quod erat necessarium
in irregularitate, non autem de suspensione, quia
hæc hoc ipso, quod non reservatur, concessa est E-
piscopo, iuxta ca. Nuper, de sententia excomm.

Nihilominus cœno, poenam in illo textu la-
tam esse propriam suspensionem, & non irregulari-
tatem. Ita sentiunt Glossa ibi, Panormitanus, & alii. ^{Dubius reso-}
Et suaderetur primo, quia illa verba, Executionem officij ^{luctio.}
non habebit, propriissime conueniunt suspensioni: ^{Glossa.}
nam revera suspensio pro eotempore, quo suspen-
sus est, non habet officij executionem; nihil est
enim aliud non habere executionem, quam esse
prohibitum, seu impeditum à tali executione. Vnde
in diſto cap. Inquisitionis, per verba similia signifi-
catur suspensio, quæ incurritur ob ordinem suffi-
cium ab excommunicato Episcopo, vt infra dice-
tur.

tur. Quapropter licet sub eadem voce includaturi-
bi irregularitas homicidij, quatenus irregularitas,
& suspensio hunc effectum communem habent; ta-
men propriissime videtur conuenire suspensioni,
qua per se respicit usum ordinis iam suscepiti: ir-
regularitas enim per se primo impedit susceptionem
ordinis, executionem autem ordinis suscepiti solum
consequenter, ut infra suo loco dicetur. Ergo in
presenti textu merito sub ea voce suspensionem in-
telligimus. Confirmatur, quia haec est mitior poena,
& lex penal is mitiori modo interpretanda est, si a-
liud non cogat. Maxime, quia irregularitas videtur
esse poena valde improportionata propter factum,
quod uero videtur esse ad eo graue. Vnde propter si-
milia non solet in iure imponi maior poena, quam
suspensio, ut videbimus. Accedit quod sic ordinatus
nos manet impeditus ab executione omnium or-
dinum, quos habet; sed ab illo, vel illis, quos a tali
Episcopo suscepit: ita enim omnes intelligent illam
particulam, executionem officij, respectu, seu iuxta
subiectam materiam, scilicet ab officio suscepto per
ordinationem a tali Episcopo: quia in eo punitur, in
quo deliquerit: & solum censetur, illam executionem
non habere, quam alius dare non potuit, iuxta ge-
neralia principia in superioribus posita, & ex se-
quentibus magis constabit. At vero irregularitas
priuat executionem omnium ordinum simpliciter:
non est ergo sermo ibi de irregularitate. Et haec
rationes applicanda sunt fere ad omnes suspensiones
sequentes: nam eadem est de illis controversia, &
autores vario loquuntur, sed nobis videntur sub
hac specie collocanda.

⁸ *Suspensio per perpetuam per dispensationem tollit.*
Conc. Trid. Dices: licet suspensio perpetua, vel ad certum tem-
pus intra illud per dispensationem tollatur: tamen illa, que indebet fuisse, imitatur eam, que est
propter contrumaciam, & ita per absolutionem tol-
latur: talis autem videtur suspensio ibi allata, quia
simpliciter dicitur, Executionem officij non habebit. Re-
spondeo, iam supra dictum est, hanc formam esse
dubiam, & ex circumstantiis illius textus colligi es-
se perpetuam, tunc ex illo verbo, quia indignum se fe-
nit, quia in particulari casu conceditur dispensa-
tio Episcopo. Addo etiam (quod notandum est
pro omnibus supra dictis) duplum esse suspensionem:
nam, quae tollit usum iam aliquando habi-
tum, & de hac loquitur haec tenus sumus, & procedit
objectione: aliam, que impedit a principio, ne recipia-
tur; & haec natura sua est perpetua, & referuata Ponti-
fici iure ordinario, & simillima irregularitati, &
talis est suspensio illius textus. Quae omnia ex dicen-
dis patebunt.

⁹ *De qua iognorantia loquatur dictum cap. 1 de ord. ab. Episc. qui resp. Episc.* Iuxta haec enim expediendum est aliud dubium, E
quod oritur circa concessionem, quae ibi fit in casu
ignorantiae, de qua intelligenda sit, vincibilis, vel
inuincibilis. Nam si de vincibili, obstat illa verba:
Nisi crassa, & supina fuerit ignorantia. Si autem dicam
mus, sermonem esse etiam de ignorantia inculpabi-
li, obstat textus in cap. penult. de Clerico excomm.
ministr. a paritate rationis obstat item textus in cap.
Vt animarum, de Constitut. in 6. vbi dicitur, igno-
rantes non ligari, nisi eorum ignorantia crassa fuerit,
vel supina. Obstat denique, quod supra dictum est,
suspensionem non incurri nisi propter culpam; iognorantia autem inuincibilis excusat a culpa.

¹⁰ *Prima opinio.* Quidam dixerunt, intelligendum esse illum tex-
tum de ignorantia culpabili. Quod sensit Innocen-
tius ibi: & posset explicari vel iuxta opinionem eo-

rum, qui dicunt, dari ignorantiam culpabilem suffi-
cientem ad peccatum mortale, quae minor est,
quam grassa, vel supina ignorantia, & de tali ibi esse
sermonem, vel de ignorantia venialiter tantum
culpabili. Secundum opinionem Caietani afferentis
ad suspensionem sufficere peccatum veniale. Sed
quia neutrae his opinionibus nobis probata est in
superioribus, ideo neque haec interpretatio probari
potest. Et sane iuxta usum Pontificij iuris constat,
sub ignorantia crassa, & supina omnino ignorantia
simpliciter culpabilem comprehendendi, & ignoran-
tiam, quae ab his distinguitur, esse inculpabilem, ve
pater ex citato capit. *Vt animarum*, & ex dicto capit.
penult. de Clerico excomm. ministr. & aliis simili-
bus. Et ideo communis interpretatio *Glossa*, Ab-
batis, & aliorum est, textum illum intelligendum
est de ignorantia probabili. Dicunt vero aliqui,
excusationem talis ignorantiae in illo casu non ad-
mitti ad impedientiam suspensionem, quia supponit
alii culpa recipiendi ordines ab Episcopo non
suo. Ita *Glossa* ibi in prima responsione. Sed non
placeat, tum quia diuinat: nam textus indistincte lo-
quitur de eo, qui bona fide a tali Episcopo ordinem
sacrum suscepit, sive alias peccet, sive non: tum etiam
quia illud aliud genus culpae sufficere poterit ^{tertia} ad aliud genus poena, vel censuram, si ratione illius ^{tertia} laeta est, non vero ad illam suspensionem, de qua dis-
putatur.

Aliter ergo dici potest: primo, ibi esse sermonem ¹¹
de ignorantia inuincibili. Secundo, cum illa non
incurri hanc suspensionem: quia textus hoc expre-
se non dicit, & obiectio in contrarium vrgent.
Tertio, in eo casu non requiri propriissimam dis-
pensationem; nec necessarium est, textum illum
interpretari de dispensatione proprie, & rigorose
sumpta, quae vinculum, & obligationem supponit;
sed intelligi latius de interpretatione, publica au-
thoritate, & honestate facta: haec enim illius vocis
acceptio non est inuictata, ut donec de illa excusatione legi-
bus: & quando materia postulat, merito appli-
cari potest. In presenti autem videtur necessaria,
quandoquidem ibi non supponit vinculum,
quod per propriam dispensationem tolli possit, ut
videntur rationes facte probare: supponit autem
sufficiens ratio, ob quam talis interpretatio necel-
faria sit. Nam cum, per se loquendo, non possit ali-
quis ordines, & usum eorum a tali Episcopo recipere,
quamvis propter ignorantiam excusetur, inter-
to voluerunt iura, ut donec de illa excusatione legi-
time confiteri per sui Prelati declarationem, non
possit suscepto ordine vti. Et ita vtque ad talem de-
clarationem potest dici sic ordinatus quodammodo
manere suspensus, non quia propriam censuram
aut poenam incurrat, sed quia indiget quadam pu-
blica satisfactione, seu quasi purgatione, priusquam
publicum illud ministerium usurpet. Et ideo etiam
dicitur *Prælatus* dispensare, quia tollit illud quale-
cumque impedimentum, & cum autoritate declarat
illum non esse suspensus. Et hic modus dicendi
quamvis autores non habeat, non videtur impro-
babilis.

Communis ergo interpretatio cum *Glossa* ibi
est, textum loqui de ignorantia inculpabili, & pro-
pria dispensatione; quia illa suspensio sine culpa
contrahitur, quia non est priuatio usum iam ali-
quando habiti, sed impedimentum ne recipiatur.
Priori enim modo nemo suspensetur propriam, nisi
ob culpam propriam, si suspensio habet rationem
poenae, vel ob causam etiam propriam, & in ipsam
inuentam, si suspensio solum sit per modum ciuilis
inabilitatis, seu irregularitatis ob aliquem
defectum, ut citatis locis explicatum est. Posteriori
autem modo potest quis manere suspensus, solum
propter defectum dantis; quia scilicet non habuit
potestatem dandi talem usum, seu executionem
ordinis.

ordinis: nam tunc illa suspensio non est pena, nec privatio superueniens; sed quasi defectus quidam i-
psigenerationi coniunctus, qui sepe protulit ex fo-
to defectu virtutis in causa efficienti. Et ita est in
presenti casu; nam Episcopus sicut indiget char-
acterem, ut characterem imprimat, ita requirit quod
habeat illum characterem habilem (vt sic dicam) ad
operandum, ut conferat alteri characterem simili-
ter habilem, & expeditum ad suam operationem.
Sicut ergo eximius Episcopus, si re ipsa non ha-
beret characterem Episcopalem, non conferret ordi-
natu characterem, ex diuina institutione; ita vt
Ecclesiastica, si Episcopus habeat characterem absq;
habitu, seu habilitate ad suum ministerium, con-
ferret quidem characterem, quia hoc Ecclesia impedi-
re non potest: non tamen conferet characterem ha-
bilem ad operandum: ideoque qui illum recipit,
manebit ab executione suspensio, etiam si culpa ca-
riuerit. Que suspensio reuera est similius irregulari-
tati: & ideo mirum non est, si interdum sine culpa
contrahatur. Neq; contra hoc procedit cap. penult.
de Clerico excom. minist. nam ibi est sermo de ir-
regularitate solum ob culpam imposita. Et similiter c.
Ut animarum periculis, loquitur de vinculo quoad
penam, præterquam quoad ibi non de Pontificis
legibus, sed de statutis ordinariorum sermo est. A-
liud solutum iam est, ideoque sententia hæc tan-
quam communior, sectior, & magis consentanea
proprietati verborum illius textus sequenda vide-
tur. Et practice fere non differt a superiori interpre-
tatione, cum fatendum sit, si ordinatum non pos-
se exercere ordines sine Episcopi dispensatione, qua-
lisunque illa sit, & Episcopum teneri ad dispensan-
dum, si satis ei de ignorantia conserat.

Secunda suspensio ob ordinationem ab alieno
Episcopo sine licentia proprii con-
tracta.

Ecunda suspensio contrahi dicitur ab eo, qui ab
Salieno Episcopo sine licentia proprii ordinatur.
Citatur capit. Eos qui, de Tempore ordin. in 8. Sed i-
bi non declaratur pena ordinati, sed ordinantis.
Afferuntur etiam capit. 1. & 37. dist. & alia ex 9. qu.
2. vbi sic dicitur: *Tali ordinatio rata non habebit, sci-
licet, quoad executionem.* Sed hæc verba indiffe-
rentia sunt, vt de suspensiō ipso iure late, vel fe-
renda intelligantur. Nam licet in dicto capit. 3. dicatur,
Irrita sit, in ipso Concilio Nicæno, ca. 17. dicitur,
Irrita erit, vel secundum aliam translationem, Irrita
habeatur. Quod recte intelligitur per sententiam.
Vnde in capit. Quod translationem, de Temporibus
ordin. in simili casu dicitur. Interdicenda illa est ordi-
nus si suscepit executionem. Verbum enim, interdicenda, pla-
ne significat auctum hominis, atque a deo pena fe-
tendam, non latam.

Et ergo difficultas, qualis sit hæc suspensio,
Nam Glosa in dict. capit. Eos qui, dicit, huiusmodi
Clericum non incurre ipso facto suspensiōem,
qua sit propria censura, ita ut ministrando in suo
ordiniū fiat irregularis addit tamē esse aliquo mo-
do suspensiō ipso iure. Et afferat præxim Romanæ
Cūfīæ: nam quando Pontifex cum his dispensat,
dicere solet dispensare cum Petro ipso iure ab or-
dinum executione suspensiō: quis autem sit ille mo-
dus suspensiōis, non declarat. Potest tamē explicari
ex Hostiense, & aliis, ut illa dicatur suspensiō,
non censuræ, sed culpæ; quia ille grauiter peccat
ministrando in ordine sic suscepit prius, quam E-
piscopus proprius talem ordinatiōem ratam ha-
beat: nam sicut non poterat talis persona suscipere
illum ordinem ab alieno Episcopo sine facultate
proprii, ita etiam non potest licite illum exercere
hanc eiusdem facultate, & approbatione. Et quoad

Fr. Suarez tom. 5.

A hanc partem sententia hæc mihi videtur vera: hæc
enim obligatio nascitur ex subiectione, & debita
subordinatione Praelato. Quod significatur etiam
Armilla verbo *Ordo, numer. 16.* Quoad priorem ve-
ro partem negatiūam licet sententia illa secundum
antiquum ius sustineri possit, tamen ex iure novo
Pij II. in Extrauagante, Cum ex facrorum, quæ est 6.
illius in Bullario, hæc suspensiō est vera censura
proper tale crimen ipso iure imposita: ideoque sic
ordinatus ante absolutionem in suo ordine mini-
strans irregularis efficitur. Ita Nauarrus capit. 27.
numer. 155. & numer. 241. Vbi etiam negat hanc esse
irregularitatem, & Bernardus Diaz in Prædicta cap.
26. Couarruicias, Soto, & alij, quos ibi refert Sal-
zedo.

Armill.

Pius II.

Nauarr.
Bern. Diaz.
Soto.
Salzedo.

Aduertendum est autem, hanc suspensiōem nō
incurriri nisi propter culpam eius, qui sic ordinatur:
solum enim vt pena ei imponitur, neque aliud po-
test ex citatis iuribus colligi: & ideo quacunq;
ratione suscepit talis ordinis sine culpa sit, non
incurreret talis suspensiō. Potest autem excusari à
culpa primo propter bonam fidem, si ex ignorantia
inculpabilis puer talem Episcopum habere facultate
ordinandi, vel tales literas dimissoriæ esse suf-
ficientes. Ita sumitur ex Nauarro, dicto numer. 155.
qui refert seipsum in capit. Recepta de Restitutione
spoliatorum, propositione 8. numer. 32. Et ad hoc
ponderat in dicta Extrau. verbo. *Presupserit.* Quod
dolum, vel malitiam indicat. Deinde à fortiori non
incurreret talis suspensiō in eis casibus, in quibus

C potest aliquis legitime ab alieno suscipere ordines
sine licentia proprii Episcopi. Sunt autem hi casus:
primo, si proprius Episcopus suspensiō sit ob huius-
modi crimen ordinanti alienos sine legitima fa-
cultate: tunc enim si eius suspensiō manifesta fuerit;
ipso iure conceditur eius subditis, vt possint ab alte-
ro ordinari sine licentia sui Praelati: id enim statui-
tur in dicto capit. Is qui, de Tempore ordin. in 8. Se-
cundo, qui per triennium commoratur cum alio E-
piscopo tāquam familiaris ei, seu de familia eius, ab
eo potest ordinari sine licentia alterius proprii, ex
concessione Concilij Tridentini sess. 23. capit. 9. In *Conc. Trident.*
fessione autem 14. capit. 2. decreuerat hoc non lice-
re Episcopis titularibus, etiam prætextu cuiuscun-
que familiaritatis: vnde cum hoc expresse, & in spe-
cie non reuocet in alio decreto, in illo sine dubio
loquitur de Episcopis ordinariis. Quibus etiam
conditionem apponit, *Summodo dent illis statim be-
neficiū.*

Tertio, solet excipi casus, in quo vñus Episco-
pus ordinat subditum alterius sub sp. ratihabitio-
ne eius: tunc enim illa ratihabitio consetur vim le-
gitimam facultatis habere. Quod sumi potest ex ca-
pit. vltimo, 9. quæst. 2. vbi etiam allegatur factum E-
piphani, qui hoc modo ordinavit in Diocesi Sán-
cti Ioannis Chrysostomi absque expressa eius facul-
tate: quod sanctus vir facturus non fuisset, nisi spem
ratihabitio, seu consensus Chrysostomi haberet,
& illam sufficeret existimaret. Atque ita sentiunt
E Raymundus in Summa, tit. de Forma consecratio-
nis, & Maiolus libr. 4. de Irregularitate, capit. 2. nu-
mer. 7. qui alios refert. Hic tamen casus minus est
certus, quam præcedentes; quia in his, que sunt
contra ordinariū ius, & contra alterius iurisdi-
ctionem, non est est facile huiusmodi ratihabitio ad-
mittenda: alioquin daretur occasio multarum per-
turbationum, si Episcopi hac occasione alienos or-
dinarent sine licentia proprii. Item, quia quando
non intercedit facultas expressa, non potest alienus
Episcopus ordinare alienum nomine proprii: ergo
nec potest postea proprius Episcopus talem ordi-
nationem ratam habere: tum quia nemo potest
ratum habere, quod ipsius nomine non est gestum;
vt dicitur in regula 9. de Regulis iuris, in 6. & in ca-
pit. Cum quibus, de Sententia excommun., in 6. tum

16
Tertius.
Cap. vlt. 3.
quæst. 2.

Raymund.
Maiol.

ss etiam

etiam quia talis ordinatio à principio fuit irrita secundum canones: quod autem ab initio vitiosum est, non potest trahit temporis conualefcere, vt dicitur in regula 30. ff. de Regulis iuris. Propter quæ multi Doctores predicitam exceptionem admittendam non existimant, quos refert, & sequitur Salzedo supra, qui varie interpretantur dictum capit. vii. 9. quæstion. 2. Et sane ibi non omnino videtur approbari talis ratihabitione, quandoquidem congrua penitentia, & satisfactio sic ordinatis impendenda dicitur, propter Ecclesiam, quam offendebant, & miserationis intuitu in suo honore, id est, ad ordinis executionis admittendi dicuntur.

¹⁷ Sed nihilominus non censeo dictam exceptionem omnino esse reiciendam, quia factum Episcopum plurimum vrget, vt dicamus non peccare Ego casus ad Episcopum, qui simili ratihabitione aliquando vtitur, praesertim cum in dict. capit. Si quis, de Sentent. excommunic. in sexto, & in regula 10. de Reg. iur. in sexto dicatur, ratihabitionem retrotrahi, & manda to comparari ergo, si in aliquo c. s. hoc principali ter verificari potest maxime in praesenti, vbi facultas proprii Episcopi non est necessaria ad substantiam seu valorem actus ordinandi, seu ad convenientem modum & subordinationem. Vnde, quando ordinatio hoc modo fit, potest dici facta aliquo modo nomine proprii Episcopi, cum sub probabili & prudenti spe consensus eius, facta fuerit. Et ideo non potest etiam dici irrita à principio etiam iuxta modum loquendi canonum, quia si licite facta est prædicto modo, vt contendimus, nulla suspensio in suscepito ordine contracta est: ergo ordinatio non fuit irrita. Fatoe tamen huiusmodi ratihabitione non esse facile admittendam: sed vbi tam persona ordinantis quam ordinati cognita est; & extra omnem suspicionem ob vitæ integratatem, sapientiam, ac prudentiam, quæ maxime spectari debent ex parte ipsius ordinantis. Quapropter, siis qui ordinatur (de quo nunc agimus) abisque malitia & deceptio ne bona fide procedat, credens ordinanti Episcopo alieno dicenti se habere satis cognitam, vel præsumptam sui Episcopi voluntatem seu ratihabitionem, ideoque sibi licere eum ordinare, id factis erit ad eum excusandum à culpa & consequentia à suspensione. Quod si postea proprius Episcopus ordinacionem nolit ratam habere, poterit forte suspensio ferre: suspensio autem illa, quæ ipso iure incurritur, non fuit contracta, quia hæc non pendet ex futuro eventu. Imo etiam ipsa suspensio ab homine lata, quamvis in foro exteriori timenda sit, tamen in conscientia non poterit esse valida in ratione pœnæ, & censuræ, si constat bona fide processum esse, ita vt fuerit sufficiens ad excusandum à culpa, quamvis in ratione prohibitionis seu denegationis facultatis ad vœdum ordinis suscepito, valida esse possit, quia hæc tunc pendet ex ipsius Episcopi voluntate, quam tamen aliqua iusta ratione fundatam esse necesse est.

¹⁸ Quartu in quod ab glie no potest quo ordina tio nincur rendo base suspen.

Quarto excipitur à prædicta suspensione incurrenda, qui tantum minores ordines ab alieno Episcopo suscipiunt, non tantum si bona fide, sed etiam si peccado id faciat. Non est enim dubium, quin mortaliter peccet is, qui minores ordines suscipit ab alieno sine licentia proprij, quia id est contra sacros canones, & contra debitam subordinationem, & iurisdictionem proprij Episcopi, & materia non est leuis, cum sit suscepit grauissimi Sacramenti, & status clericalis. Quo sit, vt postea non posset licite tali ordine vti, nisi prius proprius Episcopus talem ordinacionem ratam habeat, & facultatem concedat, iuxta superioris dicta. Nihilominus tamen propriam suspensionem ipso iure non incurrit; nec si in suscepito ordine ministreret, irregularis fiet. Ratio est, quia Pius Secundus in dict. Extrauagante expresse loquitur de sacris ordinibus, & constitutio-

A maxime pœnalis, non debet ultra proprios terminos extendi. Imo exprefio vnius, alterius exclusum est: nam, si omnes ordines comprehendere volueret, de sacris in particulari locutus non fuisset, argument. cap. Non me, de Præsumpt. & ca. Ad audiendum, de Decimis. Ita Rebuffus in præf. beneficia. li. tit. de Clericis ad sacros ordines male promotis, Glossa 3. numer. 1. Nauarr. in Summ. ca. 25. numer. 70. & lib. 1. Conf. titul. de Temp. ordin. confilio 31. numer.

Ibi tamen eodem modo exponit capit. 1. de temp. ordinat. in sexto, in quo specialiter fuerat latae suspensiō ipsi iure, & Summo pontifici referuata contra Ultramontanos, qui in Italia ab alia Coepiscopo ordines suscipiunt, absque sui Episcopi, vel Summi Pontificis speciali licentia: vult autem Na uarrus etiam textum illum limitandum esse ad sacros ordines, quia in principio, specialis mentio illorum sit. Tamen in casu illius textus magis dubia res est, quia, licet in principio explicando rationem motiuam Pœtis loquatur de sacris ordinibus, tamen postea in ipsa lege solum dicit, vi nullus clericus ordinari præsumat, & infra, eos qui contra premissa contigerit ordinari, manere volumus abque pœnæ dispensationis super hoc à Sede Apostolica obtinenda suspensos, &c. Vnde Glossa ibi generalius textum illum inteligit, quam sequitur Sylvest. verb. Irregularitas 99. Mihique hæc sententia placet, quia textus abso lute loquitur de omnibus clericis, qui ordinantur, nec quoad ordines limitationem adhibet. Quia vero de clericis loquitur, non comprehendet eum, qui pri ma tonsuram accipit, quia clericus non est, nec prima tonsura in rigore est ordo. Item, quia est lex pro locis definitis non extenditur ad alia: in ceteris ergo locis & casibus restricatio Pij Secundi seruanda est. Poterit autem sic ordinatus suspensi pœnæ ad Episcopo iuxta iura antiqua, & iuxta Trident. fess. 1. 4. cap. 3. de Reformatione, vbi addit, præterim a. acru ordinibus. Vnde constat alios etiam comprehendere: nam in fine expresse addit, ne in aliquo ordine ministreret, in iudicere potest. Ibi autem non solum loquitur de indebita ordinatione, sed etiam de dignitate personæ, & ideo dicit iudicium illud faciendum esse prævio examine, quando legitima ap probatio proprij Episcopi non præcessit. At vero, dem Concilium fess. 23. capit. 8. de Reformatione, hanc culpam aperte ponit suspensionem ipso facto dicens, A suscepitorum ordinum executione pœnæ fit: addit autem limitationem, Quamvis pro proprio Ordinario videbatur. Et ideo congregatio Cardinalium declarauit hunc fieri irregularem, si antelicitam sibi Episcopu in suscepito ordine ministreret. Vnde obiter aperte constat hanc esse suspensionem & non irregularitatem, vt sensit Maiol. libr. 4. de Irregularit. capit. 20. Et licet Concilium in principio capituli de sacris ordinibus loqui videatur, potest absolute loquitur, & ita minores etiam cōprehendit, vt eadem congregatio declarauit.

Tertio hic addi potest suspensio lata ipso iure ab eo eodem Concilio Trident. fess. 7. cap. 10. de Reformatione, in ordine ministreret, qui vacante Episcopatu, & non arctius occasione beneficij recepti, vel recipiendi, infra annum cum literis dimissoriis à capitulo receptis, ordinatur in sacris. Et ibi etiam additur limitatio ad beneplacitum futuri Prælati. Pro suscipientibus vero minores ordines additur alia pœna, scilicet vt non gaudeant præiuglio clericali, præsertim in criminalibus: Quæ diuersa pœna est, & ideo hi non suspenduntur, vt etiam congregatio Cardinalium declarauit.

Quarto hic potest adiungi suspensio, quam incurrunt is, qui à proprio etiam Episcopo in aliena dioecesi sine licentia Episcopi loci ordines conserente, eos receperit iuxta Concl. Antiochenum ca. 22. & capit. Episcopum, 9. quæst. secund. vbi talis ordinatio

ratio irrita esse dicitur: quibus verbis significari solet iniure ordinatio illa, per quam executio ordinis non confertur: quae suspensio innouata est, & clarissimata in Concil. Trid. sess. 6. capit. 5. de Reformat. & sess. 14. capit. 2. Quo fit, ut si quis sine licentia sui Episcopi ab alio Episcopo in aliena diocesi absque debita licentia ministraret, ordines suscipiat, duas suspensiones incurrat: vnam, quia sine literis dimissoriis, aliam, quia a tali Episcopo in tali loco ordines suscipit: postea enim una ab altera separari, & a conuerso; ideoque non se impedit quominus simul contrahantur.

Quinta suspensio ob ordinationem ante legitimam etatem contracta.

Q Vinta suspensio lata est in eum, qui ante legitimam etatem ordinatur. Quae sit legitima etas ordinandorum, supponendum nunc est ex Concil. Trident. sess. 23. cap. 12. de Reformat. vbi sacris ordinibus suscipiendi, non vero minoribus certa etas assignatur. Quo fit, ut hie causus intelligendus sit de suscipiente aliquem sacram ordinem ante etatem legitimam: nam ad inferiores ordines non est certum tempus etatis lege prescriptum, praeceps hoc, quod pueri tempore infantiae, id est, septimo etatis anno, & nonrantea possunt ad clericatus officium per primam consuram mancipari, & ab eo tempore usque ad vigesimum secundum etatis annum possunt reliquos ordines minoribus arbitrio Episcopi recipere, ut colligitur ex capit. De iis, 28. dist. & ex capit. In singulis, 77. d. Vbi tempora quaedam & interstitia designantur, que iam in usu non sunt, sed arbitrio Episcopi commissum est, ut de interstitiis expresse habetur in Trident. sess. 23. capit. 11. de Reformat. & de etate insinuatur in capit. 12. quatenus de illis ceteri, & capit. 6. aperte supponitur ante decimum quartum annum posse aliquem suscipere omnes minores ordines. in cap. vero, 5. quamvis de eorum etate qui minores ordines suscipere volunt, inquitendum esse dicatur, non tamen certa etas praefigitur, sed id fieri videtur: ut Episcopus possit prudenter arbitrii. Vnde quod hoc potest quispiam aliquo modo peccare, si per deceptionem, vel dolu- se faciat ordinari in minori etate, quam Episcopus veller: ramen propter hoc nulla est specialis pena imposita: quia res est minoris momenti: quia talis etas, vedi xii, non est certa lege prescripta.

Conclusio ergo posita solum procedit de sacris ordinibus: & probari solet ex cap. *Vel non est compos.* de temp. ord. vbi de quodam ordinato in Diaconum in etate tridecim annorum, ait Pontifex, *Ipsum ab executione officij Diaconi usque ad etatem legitimam suspensus.* Sed ex illo textu non colligitur, eum, qui sic ordinatus est, esse ipso iure suspensum, sed suspendendum, ut Glossa, & omnes interpres notant, tum ibi, tum etiam in Clementina, Generalem, de etate, & qualit. Antonius 3. p. titul. 14. capit. 16. §. 15. Maior in 4. dist. 24. quae stion. 1. in fine, quamvis E non satis clare, & alij, quos referunt, & sequitur Co- uarr. in Practica crimin. capit. 16. Quae sententia est vera: vt tamen explicitur aduertendum est, duobus modis posse intelligi, ordinatum ante legitimam etatem manere suspensum. Primo ex vi illius pro- lationis generalis, quia tenetur non suscipere ta- lem ordinem usque ad etatem: nam in ea in- cluditur, ut non possit tale ministerium exercere usque ad etatem etatem; ut per se notum est; que prohibito non tollitur, propterea quod aliquis ante legitimam etatem illicite & sine dispensatione ordinatus fit: non enim debet commodum ex sua malitia, vel exactu illicito reportare: & quod hoc fatentur omnes etiam ex vi antiqui iuris manere

huiusmodi ordinatum suspensum, vel potius prohibicu ipso iure, ne in suscepito ordine ministret usque ad legitimam etatem. Hae autem non est proprie loquendo suspensio ut dicit censuram, seu pœnam Ecclesiasticam: nam pœceptum illud, quo omnes prohibentur, ne ante etatem etatem talem ordinem suscipiant, non est suspensio, sed irregularitas, a qua dictum impedimentum prouenit. Quo fit, ut si quis ante etatem legitimam ministret in ordine suscepito, licet grauiter peccet contra dictam prohibitionem, non tamen sit irregularis ex vi illius, si non est aliter suspensus, quia non ager contra speciem censuram.

Alio modo intelligi potest, sic ordinatum manere suspensum propria suspensionis censura, qua optime explicatur ex illo effectu, ut si post illam contractam ministret ex officio, fiat irregularis & *Si autem minister, non sit irregularis ex vi suspensio.* si probabilis est, ex vi antiqui iuris sic ordinatum non contrahere ipso facto suspensionem. Probatur, *tiqui.* quia ex nullo iure antiquo colligitur haec suspensio, nisi ex dict. capit. *Vel non est compos.* Nullum enim autud referunt, aut inveniuntur: in illo autem non dicit Pontifex, declaratum suspensum, sed *suspendimus in iniuriam ordinantum.* Propria scilicet suspensione, quam Pontifex addit ultra aliam prohibitionem iam declaratam, alias nihil de novo faceret: non ergo recte diceret, *suspendimus*, iam enim ille per se suspensus erat illo modo. Item non recte dicere t. in iniuriam ordinantum: quia illud genus prohibitionis ex alio principio nascitur, ut vidimus: loquitur ergo de propria suspensione, & illam de novo efficit ergo signum est, quod antea talis suspensio non incurreretur ipso facto. Nec vero ex vi illius iuris posse a curritur, quia ibi Pontifex non est locutus ut legislator, sed ut iudex in illa causa: ergo licet in illa talem sententiam tulit, non propterea ipso iure similis sententiam latam esse voluit contra omnem ordinatum ante legitimam etatem. Inde igitur solum colligitur, Pontificem suo facto constituisse veluti exemplar quoddam, quod alij iudices possint, aut debeant imitari: vel certe, Pontificem tulisse sententiam secundum ordinarium ius antiquum, quod alij a fortiori seruare tenentur: colligitur autem illud ius ex capit. *Subdiaconus*, 77. dist. vbi sicut dicitur: *Si quis in alio ordine sacerdoti ali preser constituta tempora ordinatus fuerit, disponatur.* Loquitur autem aperte de temporibus quoad etatem legitimam, nam immediate premisserat, ut nullus ante vigesimum annum Subdiaconus ordinetur: depositionis autem nomine suspensionem comprehendit, quod visitatum est in iure.

Addendum vero est iam nunc exiure nouo hanc suspensionem ipso facto incurri per Extrauagantem *Per Extra-* *Cap. Sub-* *Secundi superius citatam.* Quam Pius V. & Sixtus V. auxerunt, & Clemens VIII. confirmauit in constitutionibus infra citandis. Duo autem dubia circa illam occurunt. Vnum est, an qui bona fide ordinatur ante legitimam etatem, inculpabiliter existimans se iam illam attigisse, nihilominus maneat suspensus, ita ut absolutione indigeat, si posse intelligat se ante tempus fuisse ordinatum. Et ratio dubitandi est potest, quia ex vi illius Extrauagantis incurritur suspensio ipso iure in eo casu, in quo secundum ius antiquum aliquis esset suspendendus ab ordine: sed secundum antiquum ius sus- pendendus esset sic ordinatus, etiam si non peccasset in sua ordinatione: ergo nunc etiam est suspen- sis ipso iure.

Nihilominus contrarium tenet Nauarrus in Summa, cap. 27. numer. 155. & mihi videtur vera sententia. Ad maiorem tamen explicationem distinguere hic possumus de ignorantia facti vel iuris: Nauarrus enim loquitur de ignorantia facti, scilicet ipsius etatis. Et sic videtur res clara: quia ex verbis illius Extrauagantis constat, intentionem Pontificis fuisse

se punire excessus (sic enim loquitur) qui in hac parte A sunt, & scandala qua inde generantur. Vnde sic ait: *Nos sorundem temeritatem tali cafigatione reprimentes, &c.* quia omnia cessant interueniente praedicta ignoran-
tia. At vero si loquamus de ignorantia iuris, pri-
mum moraliter fieri non potest, neque ordinarie
admitti debet, quod aliquis ordinatur ante legitimi-
mam etatem ex ignorantia inculpabili, vel quia ex-
istimat nullum esse ius, quod talem etatem requi-
rat, vel poterit verbi gratia, nunc sufficere vigesimum
annum & tatis ad Subdiaconatum: quia, qui ad susci-
piendos ordines accedit, tenetur hoc ius scire: & ad-
eo est commune & Vulgarē, vt vix possit inculpabili-
ter ignorari, cum facile possit a peritis interrogari.
Nihilominus tamen, si fingeremus casum, in quo
hac ignorantia inuincibilis interueniret, excusat
a culpa, & consequenter etiam excusat a praedicta
suspensione iuxta fundamentum positum. Imo senti-
at Nauarr. sufficere quod interueniat ignorantia
excusans a presumptione, & temeritate: etiam si
non omnino excusat a culpa, quia in Extrauagan-
tia punitur verbum *Præsumptijs*: quod quidem milii
probabile videtur iuxta principia posita.

²⁷ Secus vero esset, si talis ignorantia iuris non esset
generalis de toto iure prohibente ordinationem
ante talem etatem, sed specialis de iure imponente
hanc poenam: facile enim potest aliquis sine culpa i-
gnorare totum hoc nouum ius, per quod imposita
est suspensio ipso facto in praedicto casu, quamvis
non ignoret talem etatem esse iure præscriptam ad
talem ordinem suscipiendum. In eo ergo casu dicen-
dum est, talem ignorantiam non impedit, quomodo
nus incurritur hac suspensi: quia illa non excusat
culpam in tali ordinatione, vt per se notum est: i-
gnorantia autem folius poenam non excusat, quomodo
nus poena incurritur. Maxime in hac poena, quæ nō
pro contumacia, sed pro delicto fertur: quod delictum
sempiter includit aliquam inobedientiam contra
præceptum Ecclesiæ: ergo quamvis non scian-
tur omnia præcepta, quæ circa hoc lata sunt; &
specialiter ignorentur illud, per quod talis poena
imponitur, nihilominus ratione delicti talis sus-
pensione incurritur, iuxta doctrinam generalem
superiorum dataam de Censuris in communione. Confe-
ret tamen dicta ignorantia ad excusandam ir-
regularitatem, si quis in ordine sic suscepit mini-
stret: nam licet ille ipsa suspensi maneat, tamen
inuincibiliter ignoret esse suspensum ipso facto,
vt supponimus, ergo sic ministrando non peccat:
ergo non incurrit irregularitatem, quia hac ir-
regularitas non imponitur, nisi in poena delicti
vt satis indicat verbum *Præsumptijs*, in praedicta Extra-
uagantia positum. Idq; confirmari potest ex ge-
nerali doctrina superiorum data de Censuris: & eam
etiam approbat Nauartus supra, & in cap. *Accepta*
de Restitutione spoliator. propothione 8. num. 32.
et sequentibus, & Couarru. in Clement. *S. Iuris* us
p. 1. num. 4. in fine.

²⁸ Ratione du-
biculae & in-
fusione.

Ad rationem autem in contrarium responderetur, in primis non esse similem rationem, nam suspen-
sio, quæ nunc incurritur ipso iure in hoc casu, est ex
se perpetua, quæ non tollitur nisi per absolutionem
Pontificis: nam Pius II. simpliciter, & fine vila tem-
poris limitatione fert huiusmodi suspensionem. At
vero suspensio illa, quæ iure antiquo ferenda erat,
solum durabat usque ad legitimam etatem, iuxta
dict. capit. *Vel non est compo*, atque ita fere nullum
nouum onus imponebat, sed illud ipsum, quod ex
ipso defectu etatis sequebatur iuxta sacros cano-
nes, maiori quadam obligatione, & fortasse etiam
sub noua poena irregularitatis incurrenda, si eo te-
pore ministraret. Et ideo mirum non est, quod tunc
illa suspensio imponi posset, etiam illi, qui sine culpa
sua sic ordinatus est. Præterim, quia, vt dicitur
in eodem cap. *Vel non est compo*, imponebatur etiam

in iniuria ordinantis, nunc autem ea suspensio, quæ
ipso iure imposita est, peculiariter fertur ob deli-
ctum ipsius ordinati, vt ex Extrauagantia Pij II. pon-
derandum est. Nec mirandum est illam suspensio-
nem ab homine posse imponi sine culpa ordinatis,
quia non priuatum illum vnu, quem iam haberet, pro
illa enim etate non habebat vnu ordinum, vnu
ordinum est: sed additur solum ad maiorem securitatem,
& ad aliquam poenam ordinantis.

Aliud dubium est, An hæc poena locum habeat
ipso qui ante legitimam etatem Episcopus con-
secratur. Nam in sacris Canonibus certum erat
etatis tempus ad Episcopatum prescribitur, scilicet
triginta annorum: consecratio etiam Episcopi
iuxtra communem satagit probabilem sententiam
ordo quidam est, & consequenter inter sacros or-
dinis numerandus: ergo suspensio lata in eum, qui
suscipit ordinem sacram ante legitimam etatem,
comprehendet eum, qui ante trigesimum annum
suerit consecratus Episcopus. Nihilominus dicen-
dum est, illam poenam, & constitutionem non ex-
tendit ad Episcopos. Primo, quidem ob illud princi-
pium generale quod suspensio generat lae non
comprehendit Episcopos, nisi eorum sit specialis
mentio, iuxta cap. *Qua periculorum*, de sent. excom-
munic. in sexto. Secundo, quia ex multis circum-
stantiis constat illam Extrauagantia non loqui de Episco-
po, tum quia licet Episcopatus sit ordo, tamen eius
collatio proper excellentiam consecratio dicitur
potius, quam ordinatio. Tum etiam quia illæ par-
ticulari, *littera dimissoria, extra tempora, & similes non*
acconciundantur Episcopatu.

*Sexta suspensio ipso iure lata in eum, qui extratem-
pora ordinatur.*

Sexta suspensio lata est in eum, qui ordines susci-
pit extra tempora ab Ecclesia ad illud opus defi-
gnata, absque legitima dispensatione. Hæc est rece-
pta sententia, quæ probari solet ex cap. secund. *Constitu-
tio cap. Tempor. ordin.* Verba tamen illius textus, quæ ad
rem praefatam faciunt, hec sunt. *Taliter ordinatis non
deberentur permitti in suscepis ordinibus ministrare: nam
apud nos sic ordinati deponerentur.* Quæ omnia verba
solum indicant poenam imponendum non ipso iu-
re latam. Et similia habentur in capit. *Cap. quidam, ut
eod. tit. In capit. autem Consultationi.* dicitur digna
ponitentia imposita, hos permitti posse ministrare,
vbi non viderit significari suspensionem iam con-
tra factum posse tolli, sed suspensionem, quæ ferenda
erat, potuisse non ferri, & in aliam poenitentiam co-
mutari. Citatur etiam capit. *Litteras, eod. titul.* sed ne-
que ibi est sermo de hoc casu, sed de alio infra-
stanto, scilicet de sufficiente plures dines sacros
eodem die. Præterea in cap. *ultimo 75. dist.* designa-
tur quidam tempora ad ordinandum definita, non
tamen poena aliqua transgressoribus imponitur.
Vnde licet Syluester, & Angel. verb. *Irregularitas*,
cum nonnullis Canonistis dicant, hanc suspensi-
onem ipso iure latam, nobis tamen solum ferenda
ab homine colligi videtur ex iure antiquo. Quæ fuit
etiam sententia Innocentij, Hor. Panormit. & alio-
rum, quia nullus est textus, quæ sufficienter probet.
Nunc vero talis suspensio expressa posita est
propter hoc crimen in dicta Extrauagantia. Pij II. quæ
etiam quoad hanc partem suam vim habet, & co-
dem modo exponenda est. Loquitur enim tantum
in sacris ordinibus, ac merito, quia minores ordines
non habent determinata tempora, vt constat ex ca-
p. *eo de temp. ordinat.*

Vt autem talis suspensio incurritur, necessarium
est vt praecedat culpa grauius, sicut de duabus pra-
cedentibus dictum est: nam de his tribus calibus
eodem verborum tenore loquitur illa constitutio
Vnde,

Sect. I. De suspensionibus in Ordinatione contractis. 485

Vnde, si quis bona fide extra tempora ordinetur, vel credens se habere legitimam facultatem, vel Episcopum illam habere, vel ex alia simili ignorantia inculpabili, tunc, sicut excularetur a culpa, ita etiam a suspensione. Rursum suspensio haec semper intelligi-
tur esse proportionata culpa: vnde licet verba illius Extrauagant, sicut haec: *A suorum ordinum executione ipso iure suspensi sunt: Nihilominus ea cetero intelligenda & ordinibus sic male, & extra legitimam tempora suscep- tis: nam in eis tantum deliquerit. Consequenter vero etiam erit impeditus, ne vltius ascendet, non vero ne inferiori ordine utatur, si illum legi- time suscepit.* Nec refert, quod illa Extrauagant dicit, à suis ordinibus, in plurali, nam loquitur etiam in plurali de omnibus sic ordinatis, & eos dicit suspensi à suis ordinibus, & intelligitur accommodare, scilicet, vnuusquisque ab eo ordine, quem male suscepit: quod verba sequentia magis declarant. Si suspensione durante in eisdem ordinibus ministraverint irregulares fiant, in eisdem, scilicet, male suscepit, à quibus sus- pensi sunt.

Tandem interrogare aliquis potest, quis valeat in hac suspensione dispensare. Nam quidam putant proprieum Episcopum, si non sit participes illius delicti, posse in hoc dispensare ex cap. Consultatione, de temp. ordin. Sed, vt supra dixi, ibi non est sermo de solutione à censure suspensionis ipso iure lata, sed de communicatione suspensionis ferenda in aliam pœnam. Rursum in cap. Cum quidam, eod. tit. signifi-
catur solum Papam posse hanc suspensionem tolle-
re: sic enim dicitur: *Ordinatis à suscepis ordinibus tan- diu reddere debes expertes, donec apud vos restituitione gra- tiam consequantur.* Vbi significatur suspensionem

fuisse ponendam ab Episcopo, semel autem posita-
tum. Papam posse illam auferre. Atque ita Glossa ibi sentit ex vi illius textus, licet in cap. Consultatione, censeant ibi esse moderatam restitucionem illam & potestatem Episcoporum ampliatam. Vtque vero Abbas ibi dicit, Episcopum quād ponit suspensionem suo iure ordinari, eodem posse illam tollere: ibi tamen reseruari Papam, quia Episcopus ipse ordinarius deliquerat male ordinando, & non ipse imponit pœnam; sed Papa præcipit Metropolitanus il- lam impone: ideoque sibi dispensationem refer- uauit: quia neque Episcopus erat dignus ratione sue culpe, nec Metropolitanus erat iudex ordinarius, sed delegatus: etique commissa fuit punitio, non li-
beratio ad maiorem delicti punitionem, & fortasse in iniuriam ordinantis. Que recte procedunt de eo tempore, quo haec suspensione imponebatur ab ho-
mione, & non à iure. Nunc autem aliqui existimant Concilium Tridentinum s. 23. cap. 8. commis-
sione ordinario determinationem temporis pro quo du-
ratura est talis suspensione, & consequenter etiam eius ablationem illi commisit. Tamē ibi non loquitur Concilium de eo, qui ordinatur extra tempora, sed sine legitimis literis dimissoriis: nam verba illa. Si fecis fias, &c. Tantum referuntur ad ea, quæ in pro-
xima clausula continentur, & non ad capitulū initii, vbi fit mentio de ordinibus, statutis tempo-
ribus, faciendis: quod euidenter patet ex contextu. Huic ergo quæstiōne ex doctrina superioris data est respondentem: nam haec suspensione indefinite po-
nitur, & ita iuxta probabilem opinionem post suffi-
cientem punitionem, & emendationem ab Episco-
po tolli poterit.

Septima. *Suspensio ipso iure lata in eos qui facto ti-
tulo promouentur.*

¹¹ ^{Cap. Nem.} *S*umptima suspensione in eum fertur, qui facto, & é-
mēto titulo ordinatur. Colligi, 11. ex capit. Ne-
minem, & capit. Sanctorum, 70. d. Nam in priori sul-
peditur is, qui absolute ordinatur: dicitur autem ab eo
Fr. Suarez tom. 5.

¹² *late ordinari, id est, sine titulo, vt ibi Glossa. & omnes Cap. Sanctorum.* exponunt: & est sermo ibi de omnibus ordinibus, ^{rum ibidem.}
etiam minoribus; nam verba textus absoluta sunt. ^{Glossa.}

^{Turcrem.}

Et ita exponunt Glossa, Turcrem, & alij: In poste-
riori autem cap: expresse dicitur, vt sine titulo facta
ordinatio irrita habeatur: per quæ verba non satis fi-
gnificare sui pensionem ipso iure, nam perinde vide-
tur esse dicere, irrita habeatur, ac suspendatur. Tamen
quia non dicitur irritanda; sed irrita habenda; ideo
probabilis est illam suspensionem fuisse ipso iure
latam: & verba superioris capit. sunt satis clara, scilicet, *De rebus sancta synodus vacuam esse etiam manuum*

^{Quid de se} *impositionem, & nullum tales scilicet valere.* Quantum autem ex illis decretis colligitur, ita erat impedita ordinatio

^{ab absque cul-} *illa suspensione, vt etiam si quis absque peccato ita or-
dinaretur, ad praecptum, verbi gratia, sui Episcopi; papropræ-*

suspensus maneret in iniuria ordinantis, vt ibi dicitur:

Ita vt fuerit Episcopus ablata potestas conferendi executionem ordinum; si absque sufficiente titulo ordines conferret. Veruntamen hoc mutatum est, seu moderatior ad Innocentio III. in capit. Cum

secundum Apostolum, de Presb. vbi ab ipsis sic ordinatio

suspensionem ab aliis videtur, & ordinantibus

onus impoſuisse illos alendi; donec per eos Ecclesiastica

beneficia consequantur. Quod etiam confirmatum, &

explicatum est in capit. Si Episcopus, de Præb. in Cap. Cum

Sexto. In Concilio vero Lateran. sub Alexandro III. secundum

pt. capit. 5. addita est limitatio. Nisi u. qui ordinatur, de prob.

de sua vel paterna hereditate suspicium posse habere. Qua

Conc. Lat. Con. Tit. tamen nunc seruanda est iuxta prescripta in Concil.

Triden. fess. 21. capit. secund. de Reformatione. Præ-

terea intelligendum, hoc videtur, si absque fraude,

& deceptione vel malitia quispiam se permittat ab

*Episcopo ordinari; vel ab alio ordinis petat, synce-
re confitendo non habere titulum beneficij, aut*

patrimonij: tunc enim, si nihilominus Episcopus

illum ordinet, se voluntariē obligat ad alienum

illum, donec de beneficio prouideatur, iuxta dict.

cap. Cum secundum Apostolum. Ipse vero ordinatus

tunc non manet suspensus, qui neque vlo iure

cautum est; neque est vla sufficiens ratio, cum ipse

non delinquat, & alioqui satis proutsum sit illi per

*dictum ius. Vnde congregatio Cardinalium expen-
dens illa verba Concilij Trid. fess. 21. capit. secund. de*

*Reform. Antiquorum Canonum pœnas super hoc inno-
uando, ait, intelligi de pœnis, dict. ca. Cum secundum,*

non antiquiorum.

*At vero, quando is, qui sic ordinatur, aliquo dō-
lo, vel fraude vitetur, vt ordines obtineat, difficultas*

*est, an suspensionem incurrat. Potest autem multi-
plex gentis peccati in hoc interuenire. Primum est si*

cum ipsomet Episcopo ordinante, vel cum alio qui

*ipsum ad ordines praesentat, pacificatur & cum iura-
mento, vel alio modo firmo se obligat ad nonquam*

*petendam sustentationem, aut beneficium, vel alii-
quid aliud, vnde ali poscit. Et in eo casu est expressa*

decisio textus in capit. penult. de Simonia. illum sic

*ordinatum manere suspensus ab executione or-
dinis sic suscepit, donec dispensationem à Sede Apostoli-*

*ta obtinere meretur. Idem habetur in capit. Per tua-
nobis, de Simonia: & additur ibi, hanc suspensionem*

incurrit: etiam si quis ex ignorantia iuris pactum

*illud fecerit, ita vt se in hoc nihil illicitum agere existi-
maverit, ibidem dicitur. Sed hoc intelligendum exi-
stimo, quia illa ignorantia, cum sit iuris, & in re a-*

deo clara non presumitur probabilis. Si autem esse

continget, videtur excusare, quidquid sit de

*presumptione iuris. Argumento ea. Si qui a simonia-
ca, quæst. 1.*

Aliud gentis pacti seu peccati esse potest: si quis

*factum titulum patrimonij conficiat, aut mentien-
do, aut falso probando habere, quod non habet; vel*

*plus habere, quam habet, cum tamen id, quod ha-
bet, ad sustentationem non sufficiat: vel si ab aliquo*

*probato suffi-
cienti, an
incurrat.*

etum faciat, quod nunquam talibus bonis fruetur, aut ab eo substantiationem petet: & tunc multis videtur sic ordinatum non manere ipso iure suspensum, quia hic casus non comprehenditur in dict. ca. penult. de Simonia: quia ibi tantum est sermo de illo, qui pactum efficit cum ipsomet ordinante, vel presentante ad ordines: quia ibi quædam simonia species interuenire videtur: quæ in alio casu non intercedit: neque in his rebus valet argumentum à simili, nec dum à re adeo dissimili ad extendendam illam pœnam. Nihilominus contraria sententiam docet Nauarrus in Summ. capit. 27. numer. 158. & fundatur solum in dict. cap. penultimo de Simonia ex paritate rationis. Quod fundamentum plene videtur in aliquid ob rationem factam. Sed dicti potest, saltem procedere decisionem illius textus quædo: Quia ab aliquo accipit titulum patrimonij sub pacto occulto iterum dandi; quia tunc ille, qui patrimonium conferit habet vicem præsentatoris ad ordines; & ideo comprehenditur sub altero membro illius capit. & sub cap. *Per tuas nobis*, de Simonia. Quod maxime videtur habere locum, si donatio illa, vel assignatio patrimonij specialiter facta sit ad hunc finem suscipiendi ordines illo titulo. Sitamen simpliciter sit, quamvis alter postea illa vtratur ad effectum suscipiendi ordines, non propter ea vere ac proprie diei potest præsentari ab alio ad ordines suscipiendos: & ideo difficile est legem pœnalem ad illum casum extendere. Quapropter ex alio probabiliori fundamento opinor, hunc, qui per colum & fraudem quamcumque facto titulo ordinatur, manere suspensum, scilicet ex vi antiquorum canonum, quos ex d. 70. citauimus: nam illi nō sunt reuocati, quo ad has personas per constitutionem Innocent. III. obligant Episcopum ad alendum sic ordinatum sine titulo, vt rete dixit Nauarr. Conf. 45. de temp. ordin. quia in eo casu non potest rationabiliter obligari Episcopum ad alendum sicut ordinatos: ergo quoad illum necesse est, vt ius antiquum integrum maneat. Consequentia videtur clara, quia ius nouum non derogat antiquum, nisi quantum ad id, in quo obligare potest: & quia illi non debent relinquere extra omnem iuris dispositiōnem. Antecedens vero patet, tum quia fraus & dolus non debent alicui patrocinari: tum etiam, quia fine causa imponeretur Episcopo ordinantibus alegendi huiusmodi deceptores, quandoquidem absque sua culpa potuit ita decipi. Vnde à Sexto V. in Motu proprio, qui incipit, *Sanctum & salutare, contra clericos male promotos, hæc suspensione lata est contra omnes, qui fine titulo sufficiens beneficij, vel patrimonij se faciunt ordinari, illis verbis, Eodem clericos posthas male priuoros ab executione ordinum suscepiorum & ab omni spe, & facultate ascendendi ad altos superiores perpetuo suspensos declaramus; quam suspensionem inferius tibi reseruat: nemo autem dicit, aut habere sufficienter titulum, aut non esse male promotum eum, qui his fraudibus vtitur ad titulum fingendum. De illa tamen constitutione, quas vires nunc habeat, infra dicam.*

An qui literas dimissorias cum fine titulo in Nauarr. curat patinas latas contra ordinatos sine dimissoriis. Quæreret primo, an is, qui cum hoc facto titulo dimissorias literas à proprio Episcopo habuit, incurrit etiam pœnam latam contra eos qui sine literis dimissoriis ordinantur. Circa hoc Nauarr. tractans in speciali de eo, qui ordinatur cum facultate sui Episcop. imperata ad titulum patrimonij donati, & ante ordinationem renuntiati, ait, illum non incurrire prædicta suspensionem, quia illa renuntiatio inalida est, etiam illi esset iurata, iuxta communem sententiam, quam referit in dicto capit. penult. de Simonia: si autem renuntiatio est inalida, donatio patrimonij, & consequenter facultas titulo eius imperata, validæ erunt: ergo, qui sic ordinatur, non potest dici ordinari absque literis dimissoriis: ergo non incurrit alteram sus-

pensionem, quæ in hoc titulo fundabatur. Ex qua ratione per argumentum à contrario, colligo, quod am. tis quis imperat ab Episcopo suo literas dimissorias ementito titulo, qui re vera nullus est, sed falsis testimonis comprobatur, vel quolibet alio modo fingitur, si postea ordinetur duplum suspensionem incurrere: vnam, quia sine validis dimissoriis literis; aliam, quia sine vero titulo ordinatur: constat enim illas literas, subreptis impetratas, inalidas esse. Et ita in dicto motu proprio Sexti V. illæ due causæ suspensionis distincte ponuntur, absque veris dimissoriis literis sui ordinarij, vel absque titulo sufficiens beneficij, vel patrimonij ordinati; quibus multiplicatis, multiplicantur censuræ, quando vnaqueque illarum censurarum per se sufficiens erat ad suspensionem inducendam, iuxta dicta supra de censuris in communis.

In illo autem particulari casu, quem Nauarrus attigit, quamvis probabilis sit excusatio eius, res tam ipsa satis dubia mihi viderur. Nam esto illa renuntiatio sit inalida, videtur tamen sufficere ad dimissorias literas irritas faciendas, quia sunt subreptæ, & contra iustam Episcopi voluntatem: quia ipse minime concederet talem facultatem, si enarratio de talis titulo conditione plena ei narratio facta fuisse. Quod ita etiam declaro, quia ille titulus spectatus secundum omnia quæ includit, non est sufficiens neque in iure talis reputatur: cuius argumentum est, quia, qui cum solo illo ordinatur, suspensionem incurrit eo nomine, quod absque titulo sufficiens ordinatus est. At vero quando talis titulus proponitur Episcopo, vt facultatem concedat, proponitur vt sufficiens, & sub ea fide ipse concedit literas: ergo sunt subreptæ, atque adeo nullæ. Addo, non esse ita certum, renuntiacionem illam esse inalidam, nam donatio non videtur fieri nisi sub illa conditione, & tunc conditione non impleta, potius donatio ipsa videtur inalida. Quanquam si donatio prius absolute sit; & postea renuntiatio subreptatur, probabile sit, hanc esse inalidam: tunc autem aliae rationes procedunt, quæ apud mevientes videntur: & ideo securius existimo in absolutione tali suspensionis utramque causam aprire. Harum enim suspensionum multiplicatio nullum alium effectum habet, vel obligationem inducit, vt ex supra dictis constat: & ideo, cum ad absolutionem obrinendam insufficientiati tituli aprienda sit, facilissimum erit simul explicare sub illo titulo literas dimissorias obtinuisse, & sic ordinatus fuisse.

*Hic vero potest vltius dubitari, an si hæc patrimonij renuntiatio (& idem est de beneficio) sit quæ post ordinationem, incurrit suspensione ipso iure, motu. Respondeo, de hac non nullam esse antiquo iure pro. aut hæc habitionem factam, nec suspensionem impositam, am. Concilium autem Trident. dicta sess. 21. capit. 2. tit. 1. dicitur, non remitti fini. ratione. censentia Episcopi, donec aliunde habeat ordinatus, vnde viuere possit. Quod præceptum graue est, & fine dubio obligat in conscientia, & sub mortali ex suo genere: non tamen habet suspensionem, vel aliquam aliam pœnam ipso iure impositam. An vero per illa verba, *Alienari nullatenus posse*, talis alienatio ipso facto irrita sit, necne, alterius est confederationis. Si tamen speiemus diuersum modum, quo Concilium de renuntiacione beneficij, & de renuntiacione patrimonij loquitur intelligemus, illam irritari ab ipso Concilio, hanc vero solum prohiberi. Et denique circa illud decretum Concilii Tridentini obseruandum, Pium V. Mortu proprio anni 1568, qui incipit, *Romanus Pon. ratione. Cardinali. ifex, extendisse decretum illud, quatenus titulum beneficij, vel patrimonij requirit etiam ad clericos religiosos, vel religiosorum more viuentes, qui professionem, & solennia vota non emiserunt,**

Sect. I. De suspensionibus in Ordinatione contractis. 487

runt, & eos aliter ordinatos ipso iure suspendit, & si ministrarent: irregulares efficit. Veruntamen hic Motus proprius, quantum ad Societatem IESV pertinebat, reuocatus est per Gregorium XIII. in Bullis quibus institutum eiusdem Societatis postea confirmavit.

Vt in interrogari potest circa hunc casum, an si quis abesse vero titulo Diaconus, vel Subdiaconus factus est, & postea a suspensione est absolvitus, post sine novo titulo patrimonij vel beneficij ad superiorum ordinem ascendere sine periculo incidenti iterum in eandem suspensionem. Videatur enim posse, quia postquam aliquis habet unum ordinem sacram, ille est sufficiens titulus ad superiorum suscipiendum: immo ex vi unius ordinis habet quispam B ius ad suscipiendum alium, & ideo ablati impedimento suspensionis nihil aliud videtur requiri. Maxime, quia, nullum nouum incommodum, aut indecentia incurriri videatur ex eo, quod aliquis non habens, vnde sustentetur, Diaconus potius quam Subdiaconus existat. Nihilominus dicendum est, illum non posse sine vero titulo alium ordinem suscipere. Ratio est, quia iura non prohibent suscipere tantum Subdiaconatum sine vero titulo, sed simpliciter prohibent suscipere quenlibet ordinem sacram: nec distinguunt inter ordinatum vel non ordinatum inferiori ordine: ergo nec nos distinguere debemus, ut sumitur ex capit. *Soluta de Maior. & obed. & in L. Imperator, ff. de Postulando.* Præterea non loquuntur illa iura quasi collectiue, id est, ut nullus ascenda ad statum sacerorum ordinum sine vero titulo, alias clarius diceretur, nemo Subdiaconus fiat sed loquuntur distributio, vel (quod idem est) in plurali, *ad sacerdos ordinis promoueatur*, ut patet ex iuribus citatis, & præfertim ex Trid. Et ita constat, rationem in contrarium factam nullius esse momenti, nec facere illam sententiam prædictam probabilem: quia unusordo non dat ius ad suscipiendum alium nisi debito modo, fernataque canonibus Ecclesiasticis. Quapropter: qui aliter ordinatus fuerit, dicatum suspensionem incurret. Et hoc confirmat quoddam responsum Cardinalium, quod sibi habet, *Si quis ante Concilium erat promotus Subdiaconus abesse titulo, poterit abesse titulo promoueri, modo ad iustum patrimonii promoueatur.*

Octaua suspensio ipso iure lata in promoto non referatur temporum interstitii.

40 **O**ctaua suspensio lata censetur in eum, qui non referuntur interstitii temporum ab Ecclesiæ præscriptis ordinatur. Qui lapsus variis modis contingit, quos oportet distinguere, ut constet quid iura antiqua ve noua de hac suspensione disponant. Primus ergo modus est, quando plures ordines sacerdotum die recipiuntur, quod etiam antiquo iure prohibuitur, est, ut constat ex capit. *Dilectu. & capit. Literas de Temp. ordin. vbi non solum uno die ordinario seu naturali, verum etiam die uno fictio- ne canonica hoc non licere asseritur, id est non esse licitum die sabbathi unum accipere ordinem sacram, & mane Dominici die alterum, etiam continuato ieiunio sabbathi vsque ad diem Dominicam: quo casu fictio iuris canonici vespera sabbathi, & mane diei Dominicæ continuato ieiunio tanquam unus dies reputatur, ut ibidem dicitur. Et sumitur ex Leone Papa epist. 79. capit. 1. Et habetur in capit. *Quod à Patribus. 75. distinet.* De suspensione vero ordinati sic dicitur in dict. capit. *Literas ab executione offici sacerdotali, tamdui volumus manere suspensum, donec de illo alter disponamus.* Vnde constat talem suspensionem solum esse ab illo ordine, qui posteriori loco suscepit, scilicet merito, nam prior legitime suscepit fu-*

A erat: vnde si tres sacri ordines fuerunt eodem die suscepit, suspensio erit a duobus ultimis, quia illi fuerunt illegitimes suscepiti. Est autem hic etiam aduentum, Episcopatum non numerari in his iuribus inter ordines sacros: & ideo non incurri hanc suspensionem, etiam si quis die sabbathi & Dominica continuato ieiunio ordinaretur sacerdos, & consecraretur Episcopus, ut notarunt Ioannes Andreas in dicto capit. *Quod à Patribus, & Abbas in dicto capit. Literas, vbi refert alios etiam addidisse, quod licet a Dominica prius sacerdotalem ordinem (quod fieri potest continuato ieiunio sabbathi) & postea consecrationem Episcopalem suscipere, non facere contra hanc prohibitionem.*

Dubium autem est inter auctores, an illo *ca. Literas*, continetur suspensio ipso iure lata, vel ferenda: de quo *Glossa* ibi nihil dicit, & *Panormitanus* rem dubiam reliquit. Considerando tamen proprietatem illorum verborum, & quæ supra diximus de interpretatione similium legum penitentiarum, videtur inde non colligi sufficienter suspensio ipso iure lata, quia verba illa, *Tamdui volumus manere suspensum, factum, & sententiam in eo casu latam: & consequenter ferendam in aliis similibus indicant: non vero continent ius ferens suspensionem ipso facto incurrandam.* Nihilominus alius videtur hanc suspensionem ipso facto incurri. Quod tenet *Nauarrus* in *Summa* cap. 25. numer. 71. & videtur plurimum suaderi ex dict. cap. & ex cap. *Innotuit, de eo qui fuit, ordin. suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.* Quamvis ibi non solum hoc delictum, sed multa alia concurrent, ut infra dicimus: ideoque neque ex illo texto satis probatur: & ideo non careres dubitatione. Concilium etiam *Conc. Trid.* Tridentinum nullam pro hoc delicto penam imposuit, licet fest. 23. cap. 13 de Reformat. prohibuerit ne duo sacri ordines eodem die etiam regularibus conferantur, non obstantibus quibuscumque privilegiis, ac in multis quibusvis concessis. Congregatio tamen Cardinalium hoc habet ibi responsum: *Qui ex consuetudine illius religionis quatuor minores ordines & Subdiaconatum eodem die suscepserant, non sunt suspensi.* Vbi clare supponit, recipiendo plures ordines sacerdos, eodem die esse suspensos. Fortasse tamen loquitur iuxta constitutionem Sixti V. in qua erat hæc suspensio clara: etiam illa reuocata est. Est autem aduentum, etiam esse grauiter prohibitum suscipere eodem die minores ordines & subdiaconatum non solum ex eodem Concilio Tridentino fest. 23. capit. 1. sed etiam ex capit. 2. de *Eo qui fuit, ordin. suscepit, vbi suspensio etiam fertur: quam Nauarrus etiam putat esse ipso iure, sed re vera non est, quia Pontifex in dict. capit. 2. solum ait, Mandamus ut eum ministrare non permittas, &c.* Ethoc videatur supponere Congregatio in illa declaratione, nisi explicetur loqui vbi consuetudo ita prævaluit, ut legem illam abrogauerit: potest enim sine dubio id facere, ut Nauarrus supra dicit cum communione capit. 3. de Temp. ordin. & capit. 2. de eo qui fuit, ordin. suscep. per textum ibi, qui licet loquitur de consuetudine recipiendi plures ordines eodem die, potest extendi ad aliam, quia etiam illa tantum est contra legem humanam, quam vincere potest. Ne Concilium talem consuetudinem peculiarem aliquius regionis reuocat, cum id non exprimat, iuxta cap. 1 de *Constitut. in sexto*, licet oppositum contra Nauarrum sentiat *Salcedo* in Scholio ad *Prædictam Bernardi* cap. 25. in fine cum Maiolo libr. 4. de *Irregularitat. capit. 11.* Quod licet esset verum, nihilominus etiam Cardinalium responsum esset verum, quia non tantum concedit ob abrogationem, sed quia lex illa non est latæ sententia. In alio autem casu duorum ordinum sacerorum licet res sit dubia, nihilominus iura supra citata attente perspensa videntur hanc suspensionem ipso iure imponere.

ca. Literas, vbi refert alios etiam addidisse, quod licet a Dominica prius sacerdotalem ordinem (quod fieri potest continuato ieiunio sabbathi) & postea consecrationem Episcopalem suscipere, non facere contra hanc prohibitionem.

Abbas.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ca. Literas, vbi suscepit, ibi, In susceptis ordinibus: de iure rigore ministrare non debet.

ponere. Aduerto tandem Nauarrum ca. 27. nu. 241. A po designatis: tunc erit male promotus quoad cul-
pam, non quoad censuram.

Nona suspensio ipso iure lata in promoto per saltum.

⁴²
De suspen-
sione duo-
rum ordi-
num sacro-
rum eodem
die.

⁴³
De suspen-
sione duo-
rum ordi-
num sacro-
rum diuer-
sis diebus
non refera-
tis intersti-
tis.

De dispen-
satione, in-
terstitiis.

Qua regi-
runtur in-
terstitia in
ter suscep-
tione ordi-
num.

Post prædictam violationem interstitiorum alia illi proxima est, si quis continuatis diebus plures ordines sacros suscipiat. De quo casu nihil inuenio iure antiquo expresse traditum: neque im-
merito, quia iam hoc erat satis prohibicium & punitum per illa decreta, in quibus certa ieuniorum tempora seu sabbatha ad ordines conferendos, & suscipiendos definita sunt: non potest enim aliquis suscipere duos sacros ordines continuatis diebus, nisi vel utrumque vel alterum illorum extra tempora recipiat. Si enim unum die sabbatho, & alterum die Dominico recipiat, aut id sit continuato ieunio, aut interrupto: si pri-
mum, uterque quidem ordo recipitur intra tem-
pora: tamen in eodem die: si vero secundum, iam se-
cundus ordo recipitur extra tempora, & ex eo capi-
te id prohibicium est, & suspensionem habet illi pro-
hibitioni annexam, supra explicatam, non vero a-
liam, quantum est iure antiquo: nam iuxta confi-
tutionem Sixti Quinti, aliud est dicendum. Sed illa iam non obligat, & ideo eius declarationem om-
mitto.

Tertium delictum multo minus graue quam præcedentia est, si quis ordines sacros diuersis diebus, & legitimis temporibus accipiat, non seruan-
do inter unum & alium eam temporis moram, quæ Concilium Tridentinum dicta sess. 23. cap. 13. & 14. statuit sine dispensatione, aut induito Apotolico. Volut enim Concilium Tridentinum ut post sus-
ceptum unum ordinem sacram annus integer elabatur antequam aliis suscipiat, nullam vero pe-
nam adhibuit, neque ita seuerer id prohibet, quin arbitrio Episcopi id committat. In quo illud ani-
maduerto, quod cum agit de anno imponendo in-
ter Subdiaconatum & Diaconatum, simpliciter ad-
dit: *Nisi aliud Episcopo videatur: cum vero loquitur de Diaconatu, & Presbitero, ait: Nisi ob Ecclesia utilita-
tem, ac necessitatem aliud Episcopo videverit. Per hoc ta-
men non est intelligendum, licit esse Episcopo in pri-
ori casu dispensare sine villa causa rationabili:
quia hoc est contra rationem dispensationis in
communi lege, sed solum indicatum est minorem
causam in priori casu sufficere, & in illo utilitatem
tantum spectandam esse, in alio vero etiam necessi-
tatem. Sixti autem V. suspensionem ipso facto tulerit
in eo casu, quæ sublata iam est. Vnde à fortiori con-
stat non esse suspensum, qui sine dispensatione Sub-
diaconus si ante elapsum annum ab ultimo minori
ordine suscepit, licet hodie grauiter peccet con-
tra Tridentinum præceptum sess. 23. cap. 11. de Re-
format. De minoribus autem ordinibus inter se
multo id certius. Nam in illis nulla certa tempora
interstitiorum definita sunt. Nam licet in cap. In
singulari, 27. distin. quædam tempora designantur: ta-
men illud ius antiquatum est: licitum est etiam eodem
die omnes illos ordines conferre, aut susci-
pere, præsertim ubi est consuetudo, ut expesse habe-
tur in dict. cap. 2. de Eo, qui furtum ordines suscepit:
& ibi notant Glossa, & Doctores, & in capit. 3. de
Tempor. ordin. ex quo textu etiam colligitur. Nunc
vero Concilium Tridentinum dicta sess. 23. capit. 11.
solum generatim dixit: ut hi ordines temporum intersti-
tis, nisi aliud Episcopo videatur, conferantur. Quocirca si
quispiam arbitrio, & voluntate Episcopi hos ordi-
nes suscipiat eodem die, vel continuis diebus, &c.
non est male promotus. Si vero contra Episcopi vo-
luntatem, vel decipiendo illum eos suscipiat: vel
eodem die, vel non referatis interstitiis ab Episco-*

⁴⁴
Nona suspensio lata censetur in eum, qui persal-
tum ordinem aliquem suscepit. Sunt enim se-
pre ordines ita inter se subordinati, ut per mino-
rem ad proxime superiore ascendunt. Vn. quid,
de per saltum quis promoueri dicitur, quando in-
termisso inferiori ordine superior sumitur: vt si
quis ordinetur Lector priusquam Ostiarius, vel
Diaconus priusquam Subdiaconus. In eo ergo casu
est dubium, an maneat quis suisponsus ipso facto ab
eo ordine, quem per saltum accepit. Nam quidam
Doctores iuris canonici negant, suspensionem hanc hanc
incurri, donec aliquip per sententiam suspendorit, ut
vt Archidiaconus, & alij in cap. *Solicitude*, 52. distin. *Archidia-
conus*, quos refert, & sequitur Bernardus Diaz in cap. 24. & Bon. *Dic.*
Turrecremata in eodem cap. *Solicitude*, artic. 4. Qui
tamen non negant, eum qui sic promotus est, non
posse licite in suscepito ordine ministrare, donec or-
dinem, quem prætermisit, accipiat: quia sic non
potuit licite superiore ordinem suscipere absque
inferiori, ita consequenter non potest licite superius
ministerium exercere, nisi prius omnes inferiores
ordines habeat; quia illa est depositio prærecepta
ad conuenientem vsum illius ministerij. Et à fortio-
ri etiam non potest sic ordinatus in Diaconum, ver-
bi gratia, licite ad Sacerdotium promoueri, prius-
quam Subdiaconatum, quem prætermisiterat, acci-
piat: quia vltior illa promotio semper erit per saltum, quidam quod prætermisum fuit, non supple-
tur. Vnde utraque hæc prohibitor non tam est addi-
ta, aut per modum poena prioris delicti, quam ex
natura rei consequens, supposita institutione diu-
nia de his ordinibus, eorumque ministeriis. Negant
igitur dicti auctores, præter hanc prohibitionem es-
se ab Ecclesia impositam propriam suspensionis ce-
sura ipso iure incurrendam: quia nullo iure inue-
nitur lata. Nam in dicto cap. *Solicitude*, solum dicitur:
a sacerdotali officio eum prohibeatur. Quæ verba vel si
dignificare executionem dictæ prohibitionis, vel ad
sumnum suspensionem ferendam. In cap. etiam v.
nico de Clerico per saltum promoto, solum dicitur,
ut imponatur penitentia, & sic ordinetur in præ-
termisso ordine: & tunc permitteatur ministrare in
superiore iam suscepito. Ex quibus omnibus non
potest colligi suspensio ipso iure lata. Et confirma-
tur: quia alias celebrans aliquis in ordine sic suscep-
to, feret irregularis: quod tamen saltum est.

Nihilominus alij tenent, hanc suspensionem in-
curri ipso facto. Ita tenet Soto in 4. distin. 25. quæst. *Scanda*
1. artic. 3. Hostiensis in *Summa*, tit. de Clerico per *suspensionem*
saltum promoto, §. 1. quem sequitur Nauarrus in *veris.*
Summa, cap. 25. num. 71. & cap. 27. num. 242. & Gre-
gorius Lopez in 1. 28. tit. 6. partit. 1. & 1. 63. tit. 5. part.
1. Qui tamen adhibet limitationem, ut scilicet hac
suspensio incurrit ipso iure, quando scienter, &
ambitiose ita quis ordinatus est: secus vero exnegli-
gentia, & iniuria. In quo casu videntur loqui dictum
cap. vnicum, & ca. *Solicitude*: non tamen ipse
ostendit quo iure feratur suspensio late sententia
magis in ordinatum per saltum scienter, quam ex-
ignorantia culpabilis, vel crassa. Vnde alij auctores
dicunt, illam circumstantiam conferre ad facilior-
em, vel difficiorem dispensationem efficiendam,
non vero ad poenam incurrendam in uno casu, &
non in alio. Atque ita sentit Syluester, verbo *Irregularis*,
quæstio. 11.

Fundamentum esse potest: quia ordinatus per
saltum non potest absque dispensatione saltum Epis-
copi suscipere inferiorem ordinem prætermisum, primis
vtria

ut in dicto capit. vnico supponitur: ergo signum est, A præter prohibitionem supra dictam quali connaturalis, esse ab Ecclesia suspensum. Patet consequentia, quia quod illi sic ordinatus sit prohibitus ministrare in suscepito ordine, vel ascendere ad superiorum, solum est ob carentiam ordinis prætermis: ex hoc vero capite non prohibetur eundem ordinem prætermis sibi suscipere, ut per se notum est: ergo illa prohibitio tantum potest prouenire ex Ecclesiæ suspensione. Nam quod ex irregularitate non proueniat, ex dicendis patebit. Confirmatur: quia sic ordinatus etiam post acceptum prætermis ordinem indiget dispensatione ad ministrandum in superiori prius suscepito, ut ex dicto capit. vnico sumitur: ergo signum est eum esse prohibitum ministrare in tali ordine per Ecclesiæ suspensionem; quia illa prohibitio non potest prouenire ex sola natura rei, absque positiua prohibitione, seu censura.

Quod secundo argumentor ex Concilio Tridentino sent. 23. cap. i. 4. de reformatione, dicente: Cū promovis per saltum, si non ministraverint, Episcopus ex legi causa posset dispensare. Quero enim in quo posset dispensare. At ut a descendat ad superiores ordines, præsumquam inferiorē accipiāt? At hoc ita repugnat diuino iuri, & institutioni talium ordinum, ut nec Summus Pontifex in eo dispensare posse videatur. An potest dispensare, ut posset ministrare in ordine sic suscepito, antequam prætermis recipiat. At hoc etiam est falsum, quia illud est per se malum, & prohibiti quasi ex natura rei, supposita institutione talium ordinum. Ergo intelligi Concilium posse dispensare in hoc, quod prætermis ordinem recipiat, & sic in suscepito ministrat, & ad superiorem ascendat: ergo supponit Concilium, hoc esse prohibitum ipso facto ei, qui sic ordinatus est: quod non est, nisi per censuram suspensionis, ut ostendimus: supponit ergo hanc ipso facto incurri. Et confirmatur ex mente illorum Doctorum: nam ministrans in ordine sic suscepito, vel recipiens novum ordinem, siue superiori, siue in seipsum efficit irregularis: ergo signum est manifesta suspensionis ipso facto. Consequentia probatur, quia hie non est aliud genus irregularitatis, quod incurri posset nisi ob clementem ministrandi, vel suscipiendo ordinem eum dicta censura. Antecedens vero asseritur quidem a Sylvestro, & Nauarro supra, nullo tamen iure id sufficienter probant: nihil enim afferunt nisi dictum cap. Sollicitudo, & dictum capit. vniuersitatis, & cap. Sicut neophyti, 48. distinet ex quibus talis irregularitas minime colligitur sufficiens, ut legendi facile patet. Non nihil vero faver Concilium Tridentinum supra in illo verbo, Sinon ministraverint. Docet enim, ordinatum per saltum, si absque dispensatione ministrat in ordine suscepito, manere ita impeditum ad suscipiendos ordines, qui illi desunt, siue superiori, siue inferiori, & ad ministrandum in suscepito, ut solus Papæ posset in hoc dispensare: ergo indicat illum factum esse irregulararem: quia non potest aliunde illa specialis referentia prouenire. Et hoc etiam suspendit prius impedimentum non fuisse irregularitatem. Vbi est obiter aduertendum, Concilium nihil distingue inter eum, qui ex negligentiā, vel ex malitia sic ordinatus est: ideoque nunc generaliter verum est, Episcopum posse dispensare cum ordinato per saltum, si non ministravit, etiam si ex scientia, vel superbia ordinatus sit, quia Concilium nihil limitat. Et eadem ratione verum est, non posse dispensare cum illo, si iam ministravit, etiam si per crassam ignorantiam sic ordinatus fuerit: quia in hoc etiam Concilium nihil distinguit. Vnde probabile est, hunc si ministrantem factum esse irregulararem, & consequenter ante ministracionem fuisse suspensionem.

Hæc igitur posterior sententia magis probanda videtur, præcipue propter locum Concilij Tridentini, quod ita videtur antiquiora iura interpretari. Clarius vero id sancuerat Sextus Quintus; si eius constitutio vires nunc obtineat. Declarandum vero superest, an hæc suspensio sic etiam in ordinibus antea rite suscepitis, vel solum ab illo, quem per saltum accepit. Nauarrius enim cap. 27. num. 24. in.

definita dicit, hunc manere suspensionem, nihil amplius declarans, ac per hoc significans, illam suspensionem esse totalem. Maiolus lib. 4. de Irregularitate, cap. 12. dicit, hunc nec alcedere ad alios ordines, nec in suscepitis ministrare posse: Vbi omnes etiam suscepitos comprehendere videtur. Et expresse ita declaravit quedam lex Hispania cit. 6.1. 28. par.

tit. 3. qua in hoc non habet legis authoritatem, sed interpretis. At vero Sylvestris verbo Irregularitas, qualit. 11. docet hanc suspensionem solum esse ab ordine male suscepito. Quod sequitur Bernardus Diaz in Practica, cap. 29. & Gregorius Lopez in I. 63. tit. 5. part. Mihi etiam dicendum videtur, impedimentum hoc respectu ordinum iam suscepitos solum impedit vsum ordinis male suscepiti, quia non plus ex iure colligitur: amo hoc etiam satius obscure, & ideo ampliandum non est. Ex hoc etiam sequitur, ut etiam impedit ascendere ad superiores ordines: nam suspensio a quolibet ordine, consequenter impedit ascensum durante illa, ut supra vsum est: hæc autem est vera suspensio ipso iure imposta, ut supra probatum est. De ordine item prætermis fatendum est, relinquere ex tali ordinatione speciale impedimentum suuendi illum sine dispensatione: nam hoc etiam iura adducta probant.

De hoc autem impedimento merito dubitari potest, an proueniat ex dicta suspensione. Nam videatur magis habere rationem cuiusdam irregularitatis: quia, ut infra dicam, irregularitas est, quæ per se

impedit susceptionem alicuius ordinis: nam suspensio per se primæ respicit vsum ordinis suscepiti; susceptionem autem noui ordinis tantum prohibet,

quatenus connexionem aliquam habet cum vsum alterius ordinis, quæ connexioni respicit superiores ordines, non vero inferiores; quia nunquam potest

quis esse impeditus ab vsum inferioris ordinis, & esse expeditus ad superiores, quamvis est conuerso posse aliquis esse suspensus in uno ordine, & expeditus ad inferiores. Illa ergo prohibitio suscipiendo ordinem prætermis, videtur esse irregularitas quædam. Nihilominus dicendum est, illam non esse propriam irregularitatem, quia non per se inducitur, sed ut annexa priori suspensioni, non quidem propter connexionem in ordine ad vsum talium ordinum, ut ratio facta probat: sed quia nemo ligatus censura, vel suspensione ordinum, potest licet non

utrum ordinem suscipere. Dices: hoc principium non est verum, nisi in suspensione totali, quæ suspendit ab vsum omnium ordinum; hæc autem, quæ incurrit per hanc ordinationem non est suspensio totalis, sed tantum illius ordinis, qui per saltum receptus est: ergo. Responderi potest negando minorem quia per se, & vi sua, illa est suspensio simpliciter.

Quod maxime procederet iuxta opinionem eorum, qui putant suspensionem hanc extendi etiam ad ordines legitime suscepitos. Tamen quia oppositum verum esse supra recensuimus, ideo non potest hæc suspensio dici totalis. Nihilominus tamen illa inhabilitas ad suscipiendum ordinem prætermis solum imponitur: ut annexa tali suspensioni non enim imponuntur ibi due poenæ, vna suspensionis, & altera irregularitatis, sed vna suspensio habet duos effectus inter se connexos, & ordinatos: ideo enim ille prohibetur suscipere ordinem prætermis ut nunquam possit in suscepito ministrare, donec cum eo dispensetur.

Vnde

⁴⁸ *A quo ordinis
non maneat
suspensio sit
ordinaria
per saltum:
Prima op-
tio.*

Nauart.

Majolus.

part 1.

*Secunda op-
tio.*

part 2.

vera.

Sylvestris

Bern. Diaz

Gregorius

Lopez.

part 3.

vera.

Sylvestris

Bern. Diaz

Gregorius

Lopez.

part 4.

Sylvestris

Bern. Diaz

Gregorius

Lopez.

part 5.

Sylvestris

Bern. Diaz

Gregorius

Lopez.

part 6.

Sylvestris

Bern. Diaz

Gregorius

Lopez.

part 7.

Sylvestris

Bern. Diaz

Gregorius

Lopez.

part 8.

Sylvestris

Bern. Diaz

Gregorius

Lopez.

Vnde obiter infero, statim ac dispensatur cuni-
ta Clerico, vt prætermisum ordinem suscipiat, ma-
nere ita liberum at tali suspensione, vt post suscep-
prætermisum ordinem possit tam in illo, quam in
alio, quem per saltum suscepit ministrare, argumen-
to cap. viii. de Clerico per saltum promoto; vbi di-
citur, post pœnitentiam actam ordinandum est in
gradu prætermisso, & sic permittendum in suscep-
to ministrare. Et è conuerso, si cum illo dispen-
satur ad ministrandum in ordine suscepito, dispensari
etiam vt recipiat ordinem prætermisum; quia ta-
lis dispensatio non potest aliter habere effectum,
neque in alio sensu legitime concedi. Existim et
iam, post suscepsum prætermisum ordinem, ex vi
eiusdem dispensationis liberum manere, vt possit
ad superioris ordinis ascendere, quia hoc non per
se prohibebatur, sed solum ratione suspensionis in
inferiori ordine male suscepito: vnde tali suspensio-
ne ablata, auferunt etiam illa prohibito. Et ideo
fortasse Concilium Tridentinum sess. 23. cap. 14. de
Reformat, de hac dispensatione per modum vniuersi
simplicis actus locutum est. Hęc autem intelligo per
se loquendo, & ex vi iuris: nam si superior velit li-
mitare dispensationem ad vnum effectum, & non
ad alium, tunc verbi eius standum erit, quando
non repugnat iuri diutino, vel communi vnum effec-
tum ab alio separanti.

⁵¹
*Quis posse
in hac sus-
pensione dif-
pensare.*
Quod si quis inquirat, quis posset hanc dispensationem concedere. Respondeatur, eam esse Episcopalem: quod hodie certum est ex Concilio Tridentino supra. Additur tamen limitationem, *Si non ministraverint*, utriusque in ordine male suscepto: ita enim intelligendum est inulta subiectam materiam. Addit etiam potest, nisi ministraverit in ordine prætermisso; idque dupliciter, vel ante illum suscepimus; quod pertinet ad aliud genus irregularitatis infra traicendum; vel etiam post illum suscepimus sine legitima dispensatione: nam cum ille sit suspensus a receptione talis ordinis, postquam illum sine dispensatione suscepit; manet adhuc suspensus ab illius executione: & ideo si in illo minister, iam non poterit cum illo Episcopus dispensare. Quod potest ex dupliciti causa prouenire, scilicet, vel quia illam suspensio, quæ inerat, indispensabilior fit, eo quod Episcopus non acceperit potestatem, nisi cum illo, limitatione: vel certe quia nouum impedimentum irregularitatis superadditum, iuxta ea, quæ dicimus sectione sequenti. Soletque hoc posteriori modo intelligi: mihi autem utrumque videtur esse verum, quia ibi duplex est impedimentum; unum contractum per vsum ordinis, à quo quis est suspensus; aliud est suspensio ipsa, quæ ante vsum supponetur: utrumque ergo propria indiget dispensatione, & posset vna dari in alia, ut constat ex dictis: ne utram ergo potest dare Episcopus. Non quidem irregularitatis contracta per talem vsum, quia nullibi ei conceditur; neque etiam suspensionis, quæ supponitur ante talem vsum, quia concessa est sub illa conditione, nisi ministraverit, ut ex Concilio Tridentino constat.

52
Quando
Proprio episcopis
proprio dispensare
secundum eo
quis proprio proprio
proprio mi-
nistravit.
Nauarrus.
Addit vero Nauarrus dict. numer. 242. duo : pri-
mum si ignoranter ministravit , posse Episcopum dis-
pensare: quod verum censeo, si ignorantia talis
sit, ut excusat a culpa. Nam in primis ignorantia ex-
cusat hanc irregularitatem, ut supra dictum est. De-
inde hinc fit etiam probabile, ut excusat illam velu-
ti reservationem prioris suspensionis: quia haec fa-
cta etiam videtur propter culpam , & propter no-
tum irregularitatem adiunctam. Secundo ait eti-
am si scienter ministrauerit, posse Episcopum dis-
pensare ad excendendum ordinem acceptum , licet
non ad altiorum suscipiendum: citatque capit. vni-
cum de Clerico per saltum promoto : in quo tamet
non fit mentio quod Sacerdos ille ministrauerit: &
potius supponitur, illum non scienter, sed ignoran-

ter processisse, præterquam quod dispensatio facta ibi videtur a Pontifice, vel ex commissione eius. Pa- normitanus etiam, quem ipse Nauarrus citat, licet dicat, in eo casu committi Episcopo dispensationem, fateretur in illo interuenisse ignorantiam. Ve- runtamen ex eodem texu colligi posse, talem igno- rantiam fuisse culpabilem, ut patet ex illis verbis: *Condignam penitentiam pro huiusmodi negligencia in- iungas ei: quam Glossa declarat de crassa, & supina, quæ non excusat. Sylvestrus autem verbo Irregulari- tas, qualit. 11. tandem tenens opinionem, æquiparat hunc casum cum illo de non ordinato ministrante. Sed aduertendum est, aliud esse loqui de Clerico per saltum promoto ministrante in ordine, quem præ- termisit, antequam illud accipiat: vel de ministrante in quolibet ordine suscepito. Prior recte equiparatur cum Clerico ministrante in ordine, quem non habet, de quo infra dicam: nam exstimo Concilium non loqui de sic ministrante. Posterior vero non est cur cum illo æquiparetur. Vnde cum Concilium absolute loquatur, exstimo in dicto casu ne- que ad usum ordinum suscepitorum, neque ad ali- quem suscipiendum dispensare posse Episcopum. Sed quid si, qui per saltum promotus fuit, tantum prætermissum ordinem postea sine dispensatione recipiat? poteritne cum illo Episcopus dispensare, ut minister in suscepitis, & ad superioris ascendat? Respondeo posse dispensare in priori impedimento contracto ex ordinatione per saltum: quia Concilium solum posuit illam conditionem, nisi minister. Ceteri: suscipere autem ordinem prætermisum non est ministrare. Dices esse autem æquivalentem, &c. p. que prohibitum. Respondeo, in his rebus hoc fatis non esse, quia standum est verbis legis, ut nec rigor extendatur, nec fauor minuatur. Additur vero ibi aliud impedimentum ne ea suspensionis contracte per susceptionem ordinis cum censura, & in hac non potest dispensare Episcopus ex vi citati decreti Concilii Tridentini: quia est suspensio alterius rationis, in qua seruanda sunt quæ in sequenti casu di- centur.*

Dubitari tandem circa hunc casum potest, an ful-
cipientis per saltum consecrationem Episcopalem
hanc suspensionem incurrat, & irregularitatem, si
Pontificale ministerium exerceat. Sed iam supra di-
ctum est, appellatione ordinum non venire in his
legibus consecrationem Episcopalem, neque etiam
suspensionem generatim latam Episcopos compre-
hendere: ideoque certum est hanc suspensionem ad
casum illum non extendi. Solum oportet obiter hic
aduertere, quod Deo dante, latius in sequenti tomo
dicemus, si quis ita consecretur Episcopus per sal-
tum, ut Sacerdotij ordinem prætermittat, eum non
solum manere suspensionem, verum etiam non manere
reconsecratum: quia character Episcopalis, si quis
est, essentia liter requirit characterem sacerdotalem,
vel ab eo non distinguitur: quod secus est in infe-
rioribus ordinibus, nam licet inferior, vel inferior-
es prætermittantur, collatis superioris valida est
E quantum ad impressionem characteris. At vero si
in illo saltu non sacerdotalis ordo, sed altius inferior
sit prætermisso, consecratio quidem Episcopalis
valida erit, quamvis ex sententia Glossæ ultime in
cap. vnicō, de Clerico per saltum promoto, or-
dinem, quem non habet, alius conferre non
possit. Quod quomodo intelligen-
dum sit, citato loco di-
census.

Decima suspensio iure lata contra promoto ad sacram ordinem post matrimonium contractum.

Decima suspensio lata est in eum, qui post matrimonium contractum, etiam non consumatum, sacram ordinem suscipit, nisi prout sacri Canonem permittunt. Ita statuit Ioannes XXII, in Extrauag. Antiqua, de Voto: quia tam clara est, ut nulla iure expositione. Supponitur enim in illa ordinationem sacram, seu votum continentia solennizatum per sacri ordinis susceptionem non dirimere matrimonium ratum prius contractum; quia nec iure diuino, nec per sacros Canones id statutum est. Quia ergo iuxta eosdem Canones, & Ecclesiæ vsum nullus Clericus in sacris vxorem habere debet, aut obligationem reddendi debitum; ideo merito prohibetur, ut quisquis vxorem iam habet, sacram ordinem non suscipiat. Quia vero si illum suscipiat, non potest non manere ordinatus, simus que manet matrimonij vinculo ligatus; ideo saltem suspenditur ab vso ordinis suscepiti, & superiorum susceptione, & ab omni officio, & beneficio Ecclesiastico, ut ibidem additur, imo ut ad haec non valeat promoueri: quo significatur, illum etiam manere irregulari, de quo suo loco dicemus. Quare vero potest, an hac suspensio sit etiam à suscepiti ordinibus ante matrimonium. Respondendum est negative: nam ibi dicitur, *In ordinem si suscepto.* Et ratio est, quia si ordines illi sunt minores, non repugnat, iuxta Ecclesiæ morem, eum, qui vxorem habet huiusmodi ordines habere, & in eis aliquando ministrare: & ideo in illis non suspenditur quis propter susceptionem alterius ordinis. Imo licet aliquis accipiat hos ordines post matrimonium contractum, non manet ipso iure suspensus ab vso illorum, quia nullus iure id cautum inuenitur. Si vero ille ordo suscepit ante matrimonium sit facer, iam matrimonium subsequens non erit validum: & ita non habebit locum alius casus, de quo agimus. Solum posset excogitari casus, in quo aliquis post subdiaconatum suscepit ex dispensatione Papæ matrimonium contraheret, & deinde fine alia facultate ordinaretur Diaconus: tunc autem dicendum est, ex vi dictæ Extrauagantis non manere suspensus ab ordine subdiaconatus magis, quam antea erat. Talis vero dispensatio, ut existimo, nunquam conceditur, quin separetur quis à ministerio sacri ordinis.

Quodam de-
ri suspensi-
o: Quo
ut illi posse, se-
habeat.
In quibus tñ.
casum licet
nonibus nouerit conuenire: quia
posita est propter du-
rum usq.
recepta.

Rursus quare potest, an talis suspensio duret solum matrimonio durante, vel etiam illo soluto. Respondere, hoc satis in dicto textu declarari, dum dicitur, *Nec matrimonio soluto.* &c. Potest autem matrimonium tribus modis soluti, si ratum tantum sit. Primus est per mortem alterius coniugii, qui solus communis est matrimonio consummato: & hoc modo, quamvis vxor moriatur, non liberatur à suspensiōne maritū: imo nec potest cum illo nisi per Pontificem dispensari. Secundo solvit matrimonium ratum per dispensationem Pontificis, & tunc idem dicendum est, nisi idem Pontifex in suspensiōne dispenset. Tertio solvit per professionem in religione approbatō: & tunc ex vi illius Extrauagantis non tollitur ipso facto talis suspensiō, tamen potest Diocesanus Episcopus in ea dispensare, ut in eadem Extrauagante dicatur. Quod verum est de iure communī, nam specialibus priuilegiis alter potest illa suspensiō per superiorēs religionēm. Additur vero ibi exceptio hac, *Nisi prout in factis ca-*

uoniam
am
is
22.
32.
dist.
et c.
Coniugatus
de Coniugis coniugat.

A vtriusque coniugis vxor ingrediatur religionem, iuxta c. Episcopus benedictionem, 76, dist. Secundus est, quando vxor, licet ingredi religionem nolit, tamen separari vult, & votum castitatis emitit, & marito facultatem prebet ordines suscipiendi, iuxta c. Seriatim, 32, dist. &c. Coniugatus de Coniugis coniugat. In his ergo casibus cum ordo sacer liceat suscipiatur, nulla incurritur suspensiō.

B Ex quo videtur colligi, hanc suspensiō nem non incurri sine culpa, nam imponitur ut poena talis delicti. Vbi overrebat statim quæstio de ignorantia, si quis bona fide putans vxorem esse mortuam, vel ob peccatum, ob peccati nationem fingere licet) inuincibiliter existimans per suscepiti contrahatne onem sacri ordinis solui matrimonium ratum sine peccato hoc faceret, an incurreret hanc suspensiō nem. Nam ex dictis videtur consequi, non incurri; quia non interuenit culpa. Item, quia licet illi in re non ordinari eo modo, quo sacri Canones permittunt, tamen in conscientia ita ordinatur. Vnde formaliter, ut si dicam, ordinatio est secundum sacros Canones, licet materialiter sit contra: ergo potius exceptio illius legis, quæ fauorem continet, ad illam casum extendenda est, quam poena, quæ est odiosa. In contrarium est, quia illa reuera non fuit ordinatus secundum modum à Canonicis concessum, quod lex illa requirit. Item non videatur illa suspensiō esse tantum properculam, sed proper indicientiam: nam in illo casu, intellecta postea veritate vxori ius suum reddi necessarium est, ut ex fine dictæ Extrauagantis colligitur, & aliunde est indecens & indecorum, & præter Ecclesiæ vsum, ut quire vxoris operam dat, in aliquo sacro ordine ministret. Respondeatur ergo propter hanc causam tene- *Rejoluta.*

C Extrauagantia durante matrimonio, nisi vxor voluerit iuri suo cedere, & castitatis votum emittere. Si vero postea matrimonium dissoluitur, quacunque ratione contingat, ipso facto tolletur impedimentum quia ipse suspensiō nem aliam non contraxit, ut prior res rationes probare videntur: & quia in textu dicitur, nemo presumat, & si secus fuerit a quoquam attenuatum: quia verba non cadunt in etiam, qui bona fidē processit. An vero durante matrimonio illa suspensiō habeat veram rationem censuræ, ira ut ministrando fiat irregularis, dicendum censio non habere, sed simplicis cuiusdam Ecclesiastici præcepti, ut alibi tractando de voto sacrarum personarum dicemus.

Vnde **decima suspensiō contra eos, qui censura ligati ordinantur.**

Vnde decima suspensiō lata est in eum, qui excommunicatus, suspensus ab ordine, vel interdictus ordinari. Hanc ponunt sub nomine irregularitatis Panormitanus capit. 1. de Eo, qui furtim ordines suscepit, numero 2. Antoninus 3. parte titul. 24. cap. 76. in 7. effectu: Maiolus referens alios lib. 4. cap. 34. Nauarrus cap. 27. numero 24. Idem vero in cap. Confidet, §. Cauiu. de Pconit. distinet. §. Iolum dixit, hunc non accipere ordinis executionem, quod suspensiō nem magis indicat, & ita sentit Couarruia cap. Alma. part. 1. §. 6. num. 6. Et reuera est propria suspensiō, ut parebit facile applicando, quæ in principio huius sectionis dixi, & ex iuribus sequentibus. Adducit ergo Couarruia ad hanc suspensiōnem probandam cap. 1. & 2. de Schismat. & capit. 1. & 2. de Episc. quirenum. Episc. sed illa iura loquuntur de homine non excommunicato, qui ab Episcopo suscepit: vel aliter ab Ecclesia impedito ordines suscepit. Quem casum confundit Couarruia cum eo, quem nunc tractamus, cum sint longe diuersi, & à diuersis non fiat illatio. Probari præterea solet ex cap. 1. de Eo, qui furt. ordin. suscep. vbi

Panorm.
Anton.
Maiolus.
Nauarr.

Couarr.
C. 1. §. 2. de
Schismat.
C. 1. & 2. de
Episc. quire-
nunt. Episc.

Cap. 1 de Eo, de illo qui furtive subdiaconatum susceperebat, dici qui furtive tur, si id fecit sub anathemate prohibitus, non posse ordinari, & ex penditur.

qua tamen committitum Episcopo, si prius regularem habitum suscipiat, & aliquandiu ibi laudabiliter viuat. Ex quo textu aliqui irregularitatem colligunt, quia furtur sub ratione inhabilitatis ad ascendendum ad superiorem ordinem: sed idem impedimentum declaratur ibidem cap. 3. per priuationem executionis ordinis suscepti: quare in vtroque est sermo de suspensione, vt patet ex supradictis. In illo autem capit. 1. nulla imponitur noua poena excommunicato susceptienti ordines: quia ibi non agitur de hoc delicto, sed de furtiva susceptione ordinum. Ponderatur autem quaedam circumstantia, scilicet an illa furtiva suscepere fuerit etiam contra preceptum Episcopi sub anathemate impositum, non sinegerendi ad ordines: & tunc non additur noua suspensio, vel irregularitas, sed illa eadem dicitur habere difficultatem dispensationem: quia sine illa circumstantia committitur absolute Episcopo, cum illa vero non nisi sub conditione, vt religionem intraret prius, & in ea laudabiliter viuat. Denique etiam tunc non est verum dicere, excommunicatum recipere ordines, per ordinationem talem incurrit excommunicationem: supponitur ergo ordinatio excommunicatione. Non est ergo illud delictum, de quo nū loquimur: nec etiam poena, vt declaratum est. Solum ergo video posse probari suspensionem hanc ex cap. **Cum illorum, de Sentent. excommunicat. cat.** vbi expresse ponitur, non tamen in generali, sed specialiter in casu excommunicationis incurse propter violentam manuum iniectionem in Clericum. Quia tamen ibi non videtur spectari ad grauitatem illius delicti, & excommunicationis, sed ad generali culpam suscipiendi ordines cum excommunicatione; ideo illa poena, & suspensio generalis esse constent pro omnibus excommunicatis suscipientibus ordines.

Ob quorum ordinum susceptionem incurruerat suspensio hac

38

Quārī autem potest, an de omnibus ordinibus hoc intelligendum sit, vel solum de sacris: nam in multis casibus similibus iura loquuntur de sacris ordinibus, cap. 1. & vlt. de Eo, qui fuit ord. suscep. cap. 1. de Tempor. ordin. in 6. cap. vlt. de Apostatis. Nihilominus dico, dictum cap. **Cum illorum**, simpli- citer de ordinibus loqui, & ideo de omnibus esse cum proportione intelligendum: nam hæ suspensio non est ab omnibus ordinibus simpliciter, sed a fiscis susceptis, vt ex ipso textu colligitur: & ideo qui excommunicatus suscipit ordinem sacrum, ab illius executione suspensus est, non tamen ab inferiori: si autem ordinem minorem suscipiat, in illo manet suspensus. Consequenter etiam durante suspensione impeditus manet, ne ultra possit ascendere, iuxta generales regulas superioris traditas. Atque ita expositum clare Antonius 3. part. tit. 24. cap. 86. in 6. effectu, & sentiunt Sylvestri, verbo excommunicatio, 3. quæstio 14. & verbo Ordo, 5. quæstio 6. verbo Irregularitas, quæstio 2. Angelus num. 22. Couarruias supra; qui indefinite loquuntur de ordinibus. Propter primam autem tonsuram non existimat hanc poenam incurri, qui ordo non est, nec habet proprium actum, à quo suspensatur. Nec etiam propter Episcopatum, vt in similibus dictum est, & propter eandem rationem. Hæc autem intelligenda sunt de excommunicato simpliciter, de quo textus loquitur, id est, maiori excommunicatione.

An suspensio hac soluta ob peccatum ordinem incurruerat Couart.

39

Vltius autem quārī solet, si excommunicatus per ignorantiam ordinetur, nihilominus hanc poenam incurrit. Nam Couarruias supra affirmat, citans varias Glossas, & Doctores, & iura, quæ si attente legantur, loquuntur de altero casu eius qui ab excommunicato ordines suscipit, qui non est familius, nec in his penitibus argumentum à simili est validum. Præterquam quod etiam ille alius cas-

A sus certus non est, vt iam dicam. Solum ergo potest hæc sententia apparetur probari ex dicto cap. **Cum illorum**, vbi in casu ignorantia facti, vel iuris dicitur necessaria dispensatio, licet committatur Episcopo: ergo supponitur censura cursa. Nihilominus existimo, si talis sit ignorantia, quæ excusat à culpa mortali, non incurri hanc censuram in conscientia. Ita Innocentius in capit. 1. de Schismat. Panormitanus in cap. **Veritatis**, de Dolo, & contum. numero 46. **Rigolatus**, **Innocentius**, **Abbas**, **Castro**, **Nauarrius** in Summa, cap. 27. numero 241. vbi tacite exponit dictum cap. **Cum illorum**, de ignorantia crassa. Idem senit Antoninus 3. part. tit. 24. cap. 76. in effectu citans **Paludanum** 4. distinctione 8. Et confirmatur, quia ignorantia inuincibilis excusat, ne quis incurrit irregularitatem, etiam excommunicatus celebret: ergo etiam excusat hanc suspensionem. Confirmatur præterea, quia cessante causa adæquata, testis effectus, sed hæc suspensio adæquate ponitur vt poena, quæ respicit culpam: ergo cessante culpa, cessat, iuxta cap. **Apostolica**, de Clerico excommunic. ministr. Nec potest dici cessante culpa incurri hoc impedimentum non vt poenam, sed vt inhabilitatem quandam, vel irregularitatem. Hoc enim verisimile non est: cum quia nullum hic fundamentum, etiam indecentem, vel aliquid significacionis, propter quod hæc inhabilitas tunc imponatur: cum etiam, quia talis inhabilitas non est asserta, nū sit in iure expressa: quod hic non intenit. Nam certa capita, præter cap. **Cum illorum**, nihil probant, vt dixi, quia non loquuntur in hoc casu. **Adde** in cap. & vlt. de eo qui fuit ord. suscep. (que sunt potissimum) manifeste requiri culpam, vel in furtiva seu clandestina susceptione ordinis, de qua ibi est sermo, & aperte includit culpam, ita vt sine illa vix possit intelligi. Vletiam in contumacia contra prohibitionem ordinantis sub anathemate positam & censura inde contracta, vt ibidem supponitur, Cap. autem **Cum illorum**, optime exponit de ignorantia culpabilis. Nam in facto tam graui, vt est violenta peruersio clerici, & iure tam manifesto, vt est de excommunicatione, quæ propter nullam incurrit, non presumitur in iure probabilis ignorantia: vt recte ibi notant **Hosieni**, & **Abb. num. 15**, aduertendo ibi non esse sermonem in foro penitentiae, sed contentio, & ideo non presumi illam ignorantiam talem esse, quæ à culpa, vel censura excusat. Quia vero alia quo modo diminuit culpam, ideo quod dispensationem ibi constituitur discrimen: nam qui sciente fio ordinatus est, si fuerit secularis, spe omnis dispensationis priuatur: sic enim intelligo illa verba, in perpetuum deponendos: vt lequentia declarant: si autem ex crassa ignorantia, datur spes dispensationis, sed Pontifici referatur ibidem, si autem sint religiosi scientes simpliciter suspenduntur: Vnde non videtur absolutio referatur Papæ, sed relinquunt in iure communi. Quando vero intercedit ignorantia, eorum Abbatibus expresse committitur, nisi tam crassa reputetur ignorantia, vt scientia æquivaleat, vt latius ibi interpres, & Couart. supra.

Vnde infero, idem dicendum esse, si quis per vim vel metum cadentem in constantem virum cogitat ordinari, excommunicatus, vel irregularis existens: nam tunc absolutus ab excommunicatione, vel dispensatus in priori irregularitate non indigebit alia dispensatione. Ita sentit Sylvestri, verbo Irregularitas, quæst. 7. Tabiena Irregularitas, 4. concl. 15. licet sub dubio, & distinctione, licet contrarium sentiat **Maiol. lib. 4. cap. 16**, sed sine iure, vel cogente ratione, quia hæc suspensio non incurrit nisi propter culpam: & ideo sicut ignorantia excusat culpam, ita & necessitas, etenim eadem ratio, & nullum est ius in contrarium. Quod autem aliquis metus, vel necessitas possit in eo causa excusare à culpa, tanquam certum suppono ex

dictis de censuris in communi, vbi ostensum est, proper vitandam mortem, aut grauem infamiam posse aliquem censura ligatum immiscere le diuinis secluso scandalo, & contemptu religionis: aedem est autem ratio in hoc actu, quæ est in sacrificando, vel alio simili. Nec vero potest quis in eo casu exterius recipere ordines, & interius intentionem non habere, quia maius sacrilegium committeret, potest igitur licite & valide & sine suspensione ordinari. Solum ergo oportet aduertere in particulari, an coactio, vel metus sit sufficiens ad excusandum à culpa. Et in hoc sensu dicunt aliquando auctores excommunicationem, vel irregularum non debere, nec posse licite obedire Episcopo volenti eum ordinare, & cogenti etiam per excommunicationem, vt in simili sumitur ex D. Tho. secund. quæst. 100. articul. sexta ad secund. & Sylvest. verb. Ordo. 3. quæst. 11. & 12. illa enim non videtur sufficiens coactio quæ excutet, quia præceptum illud in re non obligat, & ideo illa excommunicatione est nulla, & exteriorum illam sustinere pro aliquo tempore non est graue detrimentum, propter quod vitandum licet cum censura sese ingerere ad ordinates suscipiendos. Secus vero effecti adiungeretur grauis infamia vel aliud simile detrimentum.

Duodecima suspensiō contra ordinatos ab Episcopo excommunicato, vel suspensiō.

Dodecimas casus est de illo, qui ab Episcopo excommunicato vel suspensiō ordinates suscipit, nā executionem ordinum non recipit, & ideo consensu manere ipso iure suspensus. In hoc casu conueniunt Doctores communiter in cap. 1. & 2. de schismat. per textusib, & per plura alia, quæ habentur 9. quæst. 1. à principio dicentia tales ordinationes esse irritas: non quidem quoad substantiam, sed quoad vsum ordinum, vt sèpè exposuimus: quod perinde est ac si diceretur, per illam ordinationem non dari ordinis executionem, & consequenter sic ordinatum manere suspensum. Idem docent Summissæ, & Nauarr. cap. 27. num. 241. Couarr. dict. §. 6. num. 6. Maiol. lib. 4. cap. 22. qui interdum irregularitatem hāc vocant. Sed quoad hoc eadem est ratio de illa, quæ de aliis.

Dubium vero est, an si contingat aliquem sine culpa sua ordinari ab excommunicato, suspensus nihilominus maneat. Potest enim id facile contingere per ignorantium facti, quæ de excommunicatione alterius potest facile esse inincubilis. Videtur enim non incurri, quia est pœna, quæ cessat excusa ta culpa. Arque ita senserunt Innocent. & Abb. superiori puncto citati, quos etiam cum aliis refert Conar. dict. §. 6. numero 6. Quibus etiam fauet cap. Si qui à simoniaci, 1. quæst. 1. vbi de ordinatis à simoniaci dicitur, si probare poterint ex ignorantia (vætique inculpabili) id fecisse, in suis gradibus & ordinibus esse recipiendos. Facit etiam cap. Ordinationem. 9. quæst. 1. ibi. *Nisi probare voluerint se, cum ordinarentur, eos ne cesse damnatos.* Nihilominus Couarr. dict. num. sexto contrarium sententiam, vt probabilem, & securiorem amplectitur, cum Gloss. in dict. cap. Si qui à simoniaci, 1. quæst. 1. & in capit. Ab excommunicatis, 9. quæstion. 1. & aliis Glossis, & Doctoribus quos refert. Idem Maiol. lib. 4. cap. 16. Fundatur præcipue hæc opinio in dict. cap. 1. & vlt. de eo qui ordinab. ab Episcop. qui renunc. Sed præterquam quod exemplum est dubium, argumentum à simili parum efficac est. Afferuntur præterea dict. cap. Si qui, & cap. Ab excommunicatis, nam in eis significatur, etiam ignorantes probabilitate indigere dispensatione. Ratio etiam adhiberi potest, quia nemo dat quod non habet: suspensiō autem, vel excommunicatus non habet vsum ordinis, & ideo illum non confert. Vnde (sicut in suspensione prima dice- Fr. Suarez tom. 5.

A bamus) hæc non est tunc pœna, nec propria suspensiō, quæ sit censura, sed solus effectus, vel potius defectus consequens ex defectu (vt sic dicam) virtutis actiū in ordinante. Et hæc ratio differentia posset optime constitui (supposita hac opinione inter hunc casum, & proxime præcedentem.) Hæc ergo sententia magis probanda est, quia iura simpliciter irritant ut possunt, hanc ordinacionem, non ob culpam ordinati, sed in iniuriam ordinantis. Cum enim talis Episcopus non habeat vsum ordinum, nec illum dare permittitur. Non quod intrinsece, & ex natura rei hōc sequatur, pender namque ex prohibitione Ecclesiæ, sed quod illam congruentiam considererint iura, quæ hoc disponunt, quia nemo dat quod non habet. Non excusat ergo ignorantia hanc suspensionem, licet ratione illius facilius sit dispensatio, & Episcopo concedatur.

Dubium vero superest, an idem dicendum sit de coactione & motu cadente in constantem virum. **A**n sic ordi- natu super me- rum graue- rum suspensu maneat. **N**auarr. **O**biectio: **C**onstat, 1. vbi est sermo de ordinatis ab hereticis, consequenter autem loquendo idem hic dicen- dum est, ex eodem fundamento; quod hæc suspen- sio non est proper culpam ordinati, sed defectus po- tesis in ordinante. Qui defectus non tollitur pro- ptermetum, immo quodammodo augetur, presertim si ab ipsomet ordinante incurriatur. Et confirmatur, nam ignorantia excusans à culpa, non impedit hanc suspensionem, ergo neque metus, seu necessitas, nam hic etiam est eadem ratio. Dices, repugnantiam in- volui, quod aliquis sciens & videns licet accipiat ordinis, à quibus sit se mansurum suspensum: nam hoc ipsum cedit in irreuerentiam ipsorum ordinum, & hæc differentia assignari hic potest inter ignorantem & coactum: nam ignorans putat se accipere & ordinis, & executionem eorum, & ideo talis actus excusat ab omni culpa: ille vero, qui cogit, non ignorat potestatem, & conditionem ordinantis, & ideo non poterit licite velle aut per- mittere se ab illo ordinanti ab virandum graue no- cumentum, nisi intelligat posse se integrare (vt sic dicam) ab illo ordinari, recipiendo ordinem, & vsum eius. Sed hoc non cogit, quia non est per se & intrin- sece malum scienter recipere ordinem sine vnu eius, quando id non prouenit ex defectu recipientis, sed dantis, nec sit omnino spontaneus, sed cum morali violentia ac necessitate. Nam in hoc non sit contra prohibitionem Ecclesiæ, quia hæc non obligat cum tanto rigore, & discrimine: neque ex sola rei natura sit iniuria tali sacramento, ipsum enim integrum recipitur, & potest etiam dignè recipi: vsum autem eius licet tunc non sit expeditus, non vergit in irreuerentiam sacramenti, poteritque facile postea ex- pediri per superiorem, cui necesse est iuxta debitum ordinem rationem reddere talis ordinationis, & le- gitimam excusationem ostendere. Atque hoc fol- lum probat dict. capit. Constat, cuius verba sunt, *Iste talu, potest habere colorem aliquem excusationis.* Non quidem vt executionem ordinis à tali ministro re- ceperit; sed vt Episcopus possit facile cum illo dis- pensare, sicut etiam potest dispensare cum eo, qui per ignorantium probabilem à tali ministro ordi- nat, ex omnium sententia, vt patet ex Nauarro, Sylvestro, & aliis supra, & iuribus quæ ab ipsis citatur in cap. 2. de Ordin. ab Episcop. qui renunc. Episcop. & in capit. Statuimus, 2. & cap. Si qui à simoniaci, 1. quæst. 1. Nam licet expresse hoc non afferant, tamen sufficiunt.

Hæc autem omnia intelligenda sunt de ministro non tolerato, sub quo comprehendimus depositum, Ordinatus degradatum, suspensum ab ordine, interdictum, & ab excommuni- cationem, nam de his omnibus est eadem aut suspensiō

non denun-
ciato non in-
currit.

ratio. Sed hodie non consentur non tolerati, donec per sententiam nominatum declarari sint, iuxta Extrauagantem Martini Quinti supra tractatam in materia de excommunicatione. Comprehendimus etiam hic omnes ordinatos ab Episcopo simoniaco haeretico, vel schismatico, nam hi omnes sunt excommunicati, vel suspensi ab vsu ordinum, iuxta cap. i. de Schismatibus, cum similibus, & ita omnes comprehenduntur sub dicta regula, & cum eadem limitatione sumpta ex eadem Extrauaganti. Et de suspensione simoniaci plura in sectione quarta, quia & latius patet, & in iure speciali odio habetur. Vnde Clemens Octauus, cum in Motu anni 1595. constitutionem Sixti Quinti contra male promotos ad terminos iuris communis, & constitutionem Pij II reduxerit, quod simoniacorum poenam voluit in sua vi permanere.

65
An suspen-
sio
bei locum
babes in co-
ferratione E-
piscopi.
Maiol.

Conclusio.

66
De dispensa-
in tractatu
suspensionis
bus.

67

Do vero occurunt hic dubia, quæ prætermit-
ti non possunt: Vnum est generalius de delictis
occultis: tamen quia in hoc genere suspensionis ob
iniquam ordinum suspensionem frequentius con-
tingit delictum esse occultum, explicandum hoc
loco est, an tunc incurritur hæc pena. Fuit enim op-
pinio Alfon. de Castro lib. 2. de Lege penal. cap.
ultimo, conclusione 3. suspensionem impositam i-
psa iure ob aliquod crimen non incurri: si crimen
illud sit per accidentem occultum, quod etiam affirmat
de irregularitate, & depositione. Ex qua sententia
infurit, quando in aliquo ex casibus supra numer-
atis defectus illius, qui ordinatur, omnino occul-
tus est, nulla indigere dispensatione, vel absolucione
ut sic ordinatus licet posse ministrare, quod pre-
dictus author consequenter concedit. Hanc vero sen-

A tentiam potissimum fundat in illo principio quod Ecclesia non vindicat occulta crimina. cap. Christia-
na, 35. quæst. 5. & cap. Sicut tuus, & cap. Tu nos, de Si-
monia. Et confirmat ex cap. Inquisitionis, de Accu-
sationibus, & cap. Quæstum. de Temporibus ordinat. In quibus significatur, propter occulta crimina, ex-
cepto homicidio, vel simonia, neminem esse execu-
tionem ordinum priuandum: ino nec ascensione ad
ordines superiores: quod clarius dicitur in. Exte-
nore, de temporibus ordinat.

Hanc vero doctrinam, loquendo in foro consci-
entia, vt loquimur, falsam esse opinor, & non secu-
ram practice. Nam in primis nullus dubitare potest,
quoniam posuit Ecclesia per legem punire poena suspen-
sionis externa crimina etiam occultissima: quod de
irregularitate recte contra Caltrum notauit Cour-
ruias in Clementina, & falso us. 2. p. §. 3. n. 4. Estque
eadem, vel maior ratio de suspensione, & de censura
in communi, id late probatum est à nobis supradict. 4. & in excommunicatione est extra omnem con-
trouersiam, & omnia ibi adducta à fortiori proce-
dunt in suspensione. Quo sit, vt primum Caltrum funda-
mentum in invalidissimum sit: nam licet Ecclesia de
occultis per se, id est, mere internis, non iudicet, quia
sunt extra forum eius, & de occultis per accidentem, id
est externis, quæ probari non possunt, non iudicet
per sententiam hominis, quia hæc requirit suffi-
cientes probations, & testimonia, hæc autem occul-
ta talia sunt vt probari non possint; nihilominus ut
tamen hæc occulta per accidentem vindicantur, & ponit
per ipsam legem: quia hæc non sunt extra forum Eccle-
siae, & alio lute sunt aliquæ poenæ accommodataz,
vt per legem ipsam inferantur, quæ vt in conscientia
ligeret, sufficit testimonium conscientie ipsius
delinquentis, & huiusmodi poena est censura quæ-
bet, & consequenter suspensione.

Supposita vero potestate, quod de facto suspensione
hæc, & veletiam irregularitas inferatur propter cri-
mina occulta, euidenter supponit Concilium Tri-
dentinum in cap. sexto, less. 24. vbi concedit Episcopis
facultatem absoluendi à suspensionibus con-
tractis propter crimina occulta: ergo supponit sus-
pensionem vere incurri propter talia crimina. Qua-
enam est necesse illius dispensationis vel facul-
tatis, si suspensione non incurritur. Et ibidem aqui-
parat homicidium cum aliis delictis habentibus
suspensionem annexam quantum ad hoc, quod licet
sint occulta, nihilominus ob illa talis censura, vel
irregularitas incurritur, hoc quanquam differen-
tiati in hoc potest, quod in homicidio difficulter est
dispensatio. At vero de homicidio occulto est res
certa, quod sufficit ad irregularitatem contrahendam ex eodem Concilio session. 14. capit. 7. de Re-
formatione. & ex cap. ultimo de Temp. ordin. &
capit. Inquisitionis, de Accusationibus, ergo idem est
in aliis. Denique quod in casibus specialibus, de quibus in hac sectione egimus, incurritur suspensione eti-
am si delicta occulta fuerint: probatur, quia iura in-
distincte loquuntur: ergo non possunt à nobis co-
arctari ad crimina publica: alias etiam in censura ex-
communicationis ipso iure lata, eadem limitatio
adhiberi potest. Vbi ergo lex non limitat: neque nos
limitare possumus. Alia vero iura, quæ allegat Cal-
stro, de re longe diuersa loquuntur, vt section. 3. vi-
deamus.

An incurritur irregularitas ministrando in ipsa or-
dinatur ne in casibus propriis.

Q Varto, quoniam is qui ordinatur, solet ali-
quando statim Episcopo ministrare, vel Epis-
tolam, aut Euangelium solenniter cantare, vel cum
eo consecrare, vt faciunt omnes, qui Presbyteri or-
dinantur, dubitari potest, an si, qui incurrit sus-
pensionem in ordinatione sua ob aliquem ex nu-
meratis

meratis casibus statim cum Episcopo ministret, ir-
regularitatem incurat. Quod enim ille fiat irregu-
laris argumentum est primo; quia vere & proprie-
ministrat in ordine iam suscepto: prius enim Sub-
diaconus, vel Diaconus ordinatur, & tunc incurrit
suspensionem, postea vero iam suspensus solenniter
canit Epistolam, vel Euangelium: quod est proprium
ministerium illius ordinis. Similiter etiam Presby-
teri, prius recipiunt characterem Sacerdotalem, post-
modum autem vere consecrant, nam sicut simul
cum Episcopo concelebrent, vere tamen consciunt,
& proprium officium Sacerdotalis characteris ex-
ercent, iuxta ea qua tradidimus in 3. tom. 3. p. circa
quæst. 52. Dini Thomæ: ergo hi omnes consciunt
irregularis: nam lex generalis est, suspensus ab ali-
quo ordine, si in illo ordine ministret, irregulariter
fieri. Et potest à simili confirmari, nam si quis ordin-
etur in loco interdicto, & in ipsam ordinatione
exerceat solenniter actum ordinis suscepit, canen-
do Epistolam, aut Euangelium, vel consecrando cù
Episcopo, irregularis fit ex vi illius legis, cù non irregu-
laritatem imponit clero ministranti solenniter in
suo ordine in loco interdicto, vt in specie annotauit
Cœurruvia in cap. Alma 2. p. 2. §. 3. numero quinto.
Item est aliud exemplum, si quis furtive suscipien-
do ordines latam excommunicationem (hoc e-
stis exempli gratia supponimus) ipso facto incur-
rat in ipsa ordinatione, irregularis fit ex vi genera-
lis canonis ferentis irregularitatem cōtra eum, qui
excommunicatus ordinatur. Quod docuit Glossa
in cap. vītimo, de eo qui furt. ordin. suscep. Et idem
fervit Abb. ibi n. 4. & clarius e. 1. n. 4. vt notat & des-
crit Nauarrius consil. 97. de Simonia, n. 9. & 10. & in
Summa cap. 25. num. 70. Ex videtur probari ex dict.
c. 1. & 3. de eo, qui furt. ordin. suscep. Vnde à fortio-
ri idem dicendum est, si quis ita ordinatus furtive,
ac propterea excommunicatus, Episcopo concele-
bret, quod nimis non titulo irregularitatem
incurrit, scilicet quia in fupcepto ordine excommu-
nicatus ministravit: ergo par ratione idem dicen-
dum erit in casu præsenti. Atque ita docuit Nauar.
consil. 8. in 2. imp. & 4. in priori de cleric. excommu-
nicat. ministr. & Salzedo in practica criminali, cap.
26. circa finem, vbi refert quosdam Theologos e-
iusdem fuisse sententia.

Nihilominus contraria sententia suaderi potest,
quia ministerium illud, quod ordinati omnes cum
Episcopo exercent, non censetur, moraliter loquē-
do, actus distinctus ab ipsa ordinatione: ergo cum
ratione ordinationis incurritur suspensionem, non po-
test incurri irregularis propter alia ministeria, que
sunt quasi circumstantiae illius actus. Antecedens
notum est, quia tota actio Episcopi principio usque
ad finem officii est vnu actus moralis, ad quem re-
liqui ordinantur. Consequens vero probatur,
tum quia propter cooperationem ad vnum & eun-
dem actum non debet quis simul suspensionem &
irregularitatem incurre, tum maxime, quia iura,
qua ferunt irregularitatem in clericum in suo ordi-
ne ministrantem, intelliguntur de ministrante actu
distincto ab ordinatione sua: ergo propter ministerium
in ipsa ordinatione exhibuit, quod est quasi
pars vel accidentis eiusdem ordinationis, non incur-
rit prædictam irregularitatem, quia hæc non incur-
rit nisi in casu à lege præscripto. Quod autem hic
fit sensus illarum legum, ostenditur primo ex ipsa
distinctione, quam illæ leges faciunt inter ordinatio-
nem, & vnu ordinis: sic enim habet Pius Secun-
dus in supra citata Extraugantia. A suorum ordinum
executione ipso iure suspensi sint, & si huiusmodi suspensi-
onem durante in eisdem ordinibus ministrare præsumpe-
rint, eo ipso irregularitatem incurrit. Et vere similia
habet Sextus Quincus in suo motu proprio. Distin-
guitur ergo ordinationem ab ordinis suscep. ad-
ministracione, tanquam actiones conditimatas: ergo

Fr. Suarez tom. 5.

A non intelligunt irregularitatem incurri propter
ministerium in ipsam ordinatione exhibitum. Et
ad hoc magis persuadendum expedio verbum il-
lud, durante suspenzione, quod plane significat, suspen-
sionem debere tempore præcedere, & post aliquam
eius durationem ministerium subsequi, quod
enim in ipsa re generatione sit, non proprie dicitur
ipsa re durante fieri, sed ipsa facta confiteri. Nec sa-
tis est, si quis respondeat, iam præcedere suspen-
sionem, & durare eo tempore quod inter vnam partem
& aliam illius officii intercedit. Hoc (inquam) non
satisfacit, quia non est hæc duratio metaphysice,
sed moraliter modo pensanda: ita enim iura loquuntur:
moraliter autem sicut tota illa actio vna est,
ita quidquid in ea faciunt hi, qui ordinantur di-
cuntur facere in ordinatione sua, & consequenter
in suspensiōne sua, si ibi suspendi contingat, potius
quam suspensiōne durante. Rursus expendo verbum
illud præsumperint, quod significa specialem tem-
peritatem, & audaciam seu contumaciam distinctam
ab illa, que in tali ordinatione, & suspensiōne com-
mittitur: vnde non potest verbum illud vere at-
tribui sic ordinato propter ministerium, quod in
ipsa ordinatione cum Episcopo exercet, quia illa non
est noua præsumptione, sed est quid moraliter con-
tentum in ipsam ordinis susceptione tali modo,
& voluntate facta.

Vnde etiam expendo vim illius conditionalis,
Si in eis vniuersitatem, seu ministrare præsumperint: nā
ex vi, & proprietate illius ferme est de ministerio
distinto, & moraliter separabili ab ordinis suscep-
tione; & prorsus voluntarie assumpto post priori
ordinationem: at vero illa concelebratio, quæ
fit cum Episcopo non est ministerium noua voluntate
susceptionis, nec moraliter separabile ab ipsa ordi-
natione. Quod evidenter locum habet in Pref-
byteris confraternitis cù Episcopo, quia nō solum
non præsumunt aut voluntarie se ingerunt, sed eti-
am necessitate moraliter coguntur illud exercere,
quia iuxta vsum Ecclesiæ illa ceremonia est insepa-
rabiliter coniuncta cum ordinatione; & esset ma-
gnus scandalum se separare, aut illam omittere:
præter infamiam & notam, quam inde incurriteret
ordinatus, id non faciens. Quæ necessitas non vide-
tur esse tanta in Subdiacono, vel Diacono, quantum
ad ministerium cantandi solenniter Epistolam, aut
Euangelium, quia non omnes, sed vnu tantum ex
his qui ordinantur, illud facere solet: & ideo facilius
posset aliquis sine scandalo, aut nota excusari. Sed
nihilominus etiam in his sufficienter procedit illa
ratio, cum quia si esset tantum vnu sic ordinatus, i-
dem fere omnino in eo procedere, per accidens au-
tem est quod sint plures: tum etiam, quia etiā quan-
do sunt plures, si quis non se ingerat, sed inuitetur &
rogetur, licet consultus faciat, se excusando, si facile
posit, tamen moraliter non debet ad id obligare,
ne aliquam suspensiōnem aut notam præbeat, nec
poterit dicit ex præsumptione id facere tale ministerium acceptando.

Et confirmatur tota hæc ratio, quia non solum
hæc specialia iura, quæ in particulari de hac suspen-
sione in susceptione ordinum, & ministerio postea
subsequente loquuntur, sed etiam omnia antiqua,
que irregulariter faciunt eum, qui suspensus mini-
strat, semper loquuntur de suspensiōne prius con-
tracta, & de vnu ordinum subsequente per actum o-
mnino distinctum, vt patet ex cap. 1. & cap. 2. cui de
sentent. excommunication, in sexto, ibi, In suo officio
ages sicut prius, & in caput. 1. de sentent. & re iudic. in
sexta ibi. Si suspensiōne durante damnabiliter ingesserit
se diuinis. Et eodem modo loquuntur multa decreta
11. question. 3. Cum ergo sumus in materia penali
& odiosa, & iura omnia in proprietate sermonis
magis inclinat in benignum sententum, videlicet quod
hæc irregularitas non contrahatur nisi per actum

Ex vnu an-
tiquo confe-
marit ea-
dem parte.

T. 2. mora-

moraliter distinctum ab eo, quo suspensio contra-
cta fuit, non debemus ea ad sensum magis rigorosum retorquere.

74 *Ex praxi Cā* Accedit præterea, quod in quodam scholio addi-
to ad concil. 8. Nauarri in circa primam opinionem
cellaria idem ostenditur. aduertitur iuxta stylum Concellaria hos non repu-
tari irregulares, nam cum Sacerdote ordinato ante
legitiman gratiam, si postea non celebravit, non dis-
pensatur tanquam cum irregulari, sed solum absolu-
tur a suspensione, & eo ipso censetur manere ha-
bilis ad celebrandum: Quod secus est quando po-
stea celebravit, quia tunc præter absolutionem a
suspensione, specialis dispensatio ab irregularitate
necessaria reputatur: ergo signum est illam celebra-
tionem cum Episcopo non censeri sufficiens mini-
sterium ordinis ad incurrandam irregularitatem,

*Idem argu-
mento Extr.
Sext. V. robo-
ratus.*

Acc: dit tandem quod Sextus Quintus huiusmodi
suspensionis propter ministracionem irregulares effe-
ctos, priuabat omnibus officiis & beneficiis Eccle-
sialicis; & inhabiles faciebat, ad alia recipienda: at
nemo dicit stante illa lege in sua vi Sacerdotem sic
ordinatum, & sumpsum, etiam si postea non cele-
bret ex vi tantum eorum, quæ in ordinatione gessit,
esse priuatum omnibus beneficiis & officiis & voce
actuosa, & passiva, &c. ergo dicendum non est illum
factum esse irregularum. Propter quæ sententia hac
probabilior mihi videtur: quam tenuit Medina fere
fine probatione in Summa libro 1. cap. 11. §. 8. Hen-
riques libr. 13. de Excommunicatione, cap. 10. E. c.
13. E. & l. 14. ca. 3. nu. 6. X. ex alio fundamento quia i-
dem actus non punitur duplii poena, quod nunc
examinare non licet.

75 *Partis affi-
mantis fun-
damentum
soluitur.* Ad fundamentum vero contrarie sententiae, quin-
dam respondent negando illam celebrationem em
Episcopo esse proprium usum ordinis suscepit, quia
non ea intentione & modo fit, ut actum celebrandi
quis exerceat, sed solum tanquam appendicem ad
ordinum susceptionem; quod significatur in dicto
scholio ad Nauarum. Sed tamen negandum non
est illam ex ea esse veram consecrationem, & con-
sequenter proprium & solennem actum characteris
Sacerdotialis: idemque est manifestum in actu
cantandi solenniter Epistolam, aut & uangelium.
Vera ergo responsio est, illud quidem ministerium
esse ab ordine suscepit, tamen non esse illud, D
propter quod iura ferunt hanc irregularitatem;
quia solum illam ferunt propter usum ordinis, qui
omnino extra ipsam primam ordinationem exer-
cetur.

76 *Ad exempli
respondetur.* Ad primum exemplum responderi potest ne-
gando consequentiam quidquid sit de antecedenti,
nans si ibi incurritur irregularitas, ideo est, quia iu-
ra ab sole faciunt irregularitatem eum, qui celebrat
in loco interdicto vel solennem actum ordinis exer-
cet: nec distinguunt, an exerceat in ordinatione, vel
postea. At vero in praesenti iura, quæ ferunt hanc ir-
regularitatem, satis distinguunt, & declarant se lo-
qui de ordinis usu, post, seu extra ipsam ordinationem.
Deinde negari potest antecedens, de quo suo
loco dicimus.

77 *Respondetur
secundo ex-
emplo.* In secundo exemplo falsum esse existimo quod
assumitur: fieri enim non potest quod aliquis fiat
irregularis ex eo præcise quod prohibitus sub ex-
communicatione ipso facto ne ordines suscipiat,
nihilominus ordinatur. Nam ille licet per ordina-
tionem excommunicatus maneat, non tamen re-
cipit ordines excommunicatus, sed potius est con-
trario iam ordinatus excommunicationem incur-
rit, cum enim non excommunicetur nisi quia ordi-
natur, prius natura ordinatus est, quam excom-
municatus: postquam vero excommunicatus est,
nihil sacram agit aut recipit propter quod irregu-
laris sit. Estque optimum simile quod assert Syl-
vester verb. Irregularitas, quæstione 13. punct. secund.
nam si sub excommunicatione ipso facto prohibi-

A tum sit, ne in tali oratorio Missa dicatur, qui ibi pri-
mam Missam dixerit, sicut excommunicatus, non ir-
regularis; si autem priusquam absoluatur, dicatur se-
cundam irregularis sicut, quia quando dixit primam
non erat ligatus censura, nec illam contraxit donec
Missam absolvit, & ita iam excommunicatus nihil
agit, quo irregularis fieret: quod tamen sacerdot, si se-
cundam Missam celebraret, & idem dicit in finili
Maiol. libro 2. de irregularit. capit. 18. numero 5. ita
ergo est omnino in proposito. Neque in illis capitulis
de eo qui furt. ordin. suscep. contrarium dicitur.
Nam ut supra notauit, in primo dicitur, difficultus
esse dispensandum cum eo, qui conterpus anath-
emate furtive ordines suscepit, quam cum eo, qui
absque anathemate id fecit: non vero dicitur aliud
genus censura, vel inhabilitatis contrahiri. Et idem
dicis posset ad aliud cap. quamquam ibi, quia duo or-
dines suscepit furentur, in Diaconatus susceptione
recte dicitur irregularitas, vel potius noua suspen-
sionis contracta, quia in Subdiaconatu iam ille excom-
municationem contraxerat.

Deniq; quod in tertio exemplo additur de eo, qui
contra latam excommunicationem ordinatur, & in Tertio
ipsa ordinatione ministerium exercet, apparentius p. 549
est quod assumitur: nihilominus tamen etiam id
negandum videtur cum Medina supra ex eodem
fundamento, quod illud ministerium non videat
distinctum ab ordinatione ipsa. Ut in d. eo exemplo
Sylvestri, qui primam Missam dicit in loco prohibi-
to sub excommunicatione, excommunicationem
incurrit statim ac substanciali sacrificium perficit,
& tamen licet postea oratione vltimas dicat, & alia
perficiat, non habet irregularis, quia non censetur
actum ordinis exercere post excommunicationem
contractam, ita ergo in nostro & in proposito
cau dicendum censeo.

SECTIO II.

*Vtrum aliqua suspensio ipso iure lata sit propter pra-
num usum ordinis cum violatione
censure.*

Hic solum de clericis Episcopo inferioribus agimus, nam de Episcopis po-
stea dicemus section. 5. Et sicut in sus-
cipiendo ordinibus variis modis pec-
catur; ita in eorum ministerio multi-
plex potest esse abusus. Primus est generalis, scilicet
quod in peccato fiat, iuxta ea quæ tractauimus in 3. tomo, disp. 13. sect. 6. & circa hoc nullam inueni-
mo suspensionem ipso iure latam, præterea quæ dicam
sect. 4. Alius modus præmitatis est, si clericus v-
tatur ordine suo ritu insufficiens ad valorem actus
seu preter Christi intentionem, vt si tentet Sacerdos
confidere in aqua, pane ordeaceo; aut si velit bapti-
zare alii verbis quam sint in vlo Ecclesiæ, aut alio
simili modo: & propter hoc etiam peccati genus
nullam inueni suspensionem ipso iure latam, sed
interdum aliquam irregularitatem, vt propter re-
baptizationem, vt in 3. tomo etiam tacitum est, & in-
ferius videbimus. Alioquin etiam fertur excom-
municatione ipso iure propter hoc peccatum, vt exfir-
matus tractatis de excommunicatione patet. Ter-
tius modus malitia est potest, si clericus utatur suo
ordine contra specialem prohibitionem Ecclesiæ,
qua per censuras fit. Notanter autem dico, quæ per
censuras fit, quia quælibet alia prohibito, quæ sim-
pliciter & absque censura fieri potest per ecclesiastis
cum Prælatum, non habet ipso iure suspensionem
annexam, nisi ab homine imponatur, quia nullum
est de hoc latum decretum. Igitur in hoc genere de-
lieti solent duo vel tres casus numerari.

Prima